

POLICEJNÍ AKADEMIE ČESKÉ REPUBLIKY V PRAZE

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2024

LUCIE DUFKOVÁ

POLICEJNÍ AKADEMIE ČESKÉ REPUBLIKY V PRAZE

Fakulta bezpečnostně právní

Katedra profesní přípravy

**Analýza a taktika použití služebních pout příslušníky
Policie České republiky**

Bakalářská práce

**Analysis and tactics of the use of service handcuffs by members of the
Police of the Czech republic**

Bachelor thesis

VEDOUCÍ PRÁCE

pplk. Mgr. Jan MACURA

AUTOR PRÁCE

Lucie DUFKOVÁ

PRAHA

2024

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracovala samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem čerpala, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Ve Zruči nad Sázavou, dne 28.02.2024

Lucie DUFKOVÁ

Poděkování

Děkuji panu pplk. Mgr. Janu Macurovi za odborné vedení mé bakalářské práce, za trpělivost a věcné připomínky, které mi pomohly tuto práci sepsat. Dále bych chtěla poděkovat spolužákům, Romanu Červinkovi a Tomáši Řihánkovi, za pomoc s vytvořením fotografií použitých v této práci.

ANOTACE

Bakalářská práce se zaměřuje na problematiku použití pout policisty sloužícími u Policie České republiky. Vysvětluje základní pojmy vztahující se k této problematice, dále předkládá zákonná ustanovení, na jejichž základě se pouta používají, popisuje zásady, které je nutné dodržovat při zásahu do práv a svobod občanů, charakterizuje povinnosti, které pro policisty vyplývají ze zákona o Policii České republiky. Následně uvádí jednotlivé druhy pout používané nejen Policií ČR, dále charakterizuje výcvik policistů v používání pout, podrobně popisuje použití pout z taktického hlediska, jejich přikládání, snímání a rizika spojená s těmito úkony. V závěru práce porovnává četnost použití pout s jinými donucovacími prostředky.

KLÍČOVÁ SLOVA

donucovací prostředky * pouta * služební zákrok * výcvik * policista * omezení osobní svobody * zákon o Policii České republiky

ANNOTATION

The bachelor thesis focuses on the use of handcuffs by police officers serving in the Police of the Czech Republic. It explains the basic concepts related to this issue, presents the legal provisions on the basis of which handcuffs are used, describes the principles that must be observed when interfering with the rights and freedoms of citizens, and characterizes the obligations that arise for police officers from the Police Act of the Czech Republic. It then lists the different types of handcuffs used not only by the Police of the Czech Republic, further characterizes the training of police officers in the use of handcuffs, describes in detail the use of handcuffs from a tactical point of view, their attachment, removal, and the risks associated with these actions. The thesis concludes by comparing the frequency of handcuff use with other means of coercion.

KEYWORDS

coercive means * handcuffs * official intervention * training * officer * restriction of personal freedom * Act on the Police of the Czech Republic

Obsah

Úvod.....	8
1 Pojmy.....	9
1.1 Donucovací prostředek.....	9
1.1.1 Pouta.....	10
1.2 Příslušník Policie České republiky.....	10
1.3 Služební úkon.....	11
1.3.1 Služební zákrok.....	12
2 Právní úprava.....	13
2.1 Donucovací prostředky.....	13
2.2 Omezení osobní svobody.....	18
2.2.1 Připoutání.....	18
2.2.2 Zajištění osoby.....	19
2.3 Prohlídka osoby.....	21
3 Zásady použití donucovacích prostředků.....	22
4 Postup podle zákona o Policii České republiky.....	26
4.1 Povinnosti před použitím donucovacích prostředků.....	26
4.2 Povinnosti při použití donucovacích prostředků.....	27
4.3 Povinnosti po použití donucovacích prostředků.....	27
5 Druhy pout.....	30
6 Výcvik.....	37
7 Taktika přikládání pout.....	40
7.1 Poutací polohy.....	41
7.1.1 Vleže na zemi.....	41
7.1.2 Poutání na zemi ve dvojici.....	43
7.1.3 Ve stoje.....	44
7.1.4 Ve stoje s oporou o zeď.....	45
7.1.5 V kleče.....	46
7.2 Použití poutacího opasku.....	47
7.3 Taktika zatýkání většího počtu pachatelů.....	48
7.4 Rizika.....	48
7.4.1 Asfyxie.....	49
7.5 Postup po nasazení pout.....	51

7.5.1	Prohlídka osoby	51
7.5.2	Manipulace se spoutanou osobou	52
7.5.3	Způsob odvádění	52
8	Taktika snímání pout	57
8.1	Techniky snímání pout	57
8.1.1	Ve stoje	57
8.1.2	V kleče	58
9	Četnost použití donucovacích prostředků	59
	Závěr	61
	Seznam použité literatury	62
	Seznam zkratk	65
	Seznam příloh	66
	Přílohy	68

Úvod

Tato práce se zabývá problematikou služebních pout, právní úpravou s nimi spojenou a jejich použitím z taktického hlediska. Dává si za cíl rozebrat oblast použití služebních pout, taktiku jejich použití a rizika s tímto spojená, výcvik policistů, a dále popsat právní úpravu, čímž chce předejít možným excesům. Tímto cílí na zvýšení bezpečnosti policistů, při úkonech spojených s použitím pout, i bezpečnosti osob, které jsou poutány. S použitím literatury a webových zdrojů na toto téma zkoumá jednotlivé druhy poutacích prostředků a jejich využitelnost v praxi.

V úvodní části práce autorka vysvětluje pojmy, které jsou nezbytné pro pochopení této problematiky. Práce navazuje právní úpravou, která je pro příslušníky policie při použití služebních pout klíčová. V zákonu o policii České republiky se nachází zákonná opora použití donucovacích prostředků a různé instituty omezení osobní svobody, při kterých lze služební pouta využít. Dále tato práce pokračuje výčtem zásad, kterými jsou policisté vázáni při zásahu do práv a svobod osob. Další část práce se věnuje povinnostem, které jsou s použitím donucovacích prostředků, včetně pout, spjaty a které pro policisty vyplývají ze zákona o Policii České republiky.

Ve druhé půlce se práce věnuje samotným poutům, uvádí jednotlivé druhy pout, jejich výhody a nevýhody při použití. V návaznosti na to popisuje, jak probíhá výcvik policistů a charakterizuje jednotlivé taktiky použití. Podrobně je rozepsána taktika nasazení pout, včetně techniky a postupu po nasazení pout. Obdobným způsobem je rozebrána i taktika snímání pout. Zmíněna jsou i rizika hrozící při užití pout, a to jak pro policisty, tak i pro poutané osoby.

Poslední kapitola se zabývá četností použití pout jako donucovacího prostředku, v celé republice v průběhu let 2018 – 2022, a porovnává ho s použitím jiných, nejčastěji používaných, donucovacích prostředků vymezených §52 zákona o Policii České republiky.

1 Pojmy

V úvodní kapitole této práce budou vymezeny základní pojmy důležité pro tuto práci a jejich vztah k tématu této práce. Těmito pojmy jsou donucovací prostředek, příslušník PČR a služební úkon.

1.1 Donucovací prostředek

Pojem donucovací prostředek jako takový v žádných právních předpisech vymezený není, zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky (dále „ZoPČR“) pouze tyto prostředky vyjmenovává a stanoví podmínky jejich použití. Z výčtu donucovacích prostředků vyplývá, že společným znakem pro donucovací prostředky je jejich nesmrtící povaha. Obecně by se ale dalo říci, že donucovací prostředek je takový prostředek, kterým se zasahuje do integrity osob a který je možné použít pro dosažení účelu zákroku. Donucovací prostředky je oprávněn používat pouze policista při výkonu služby. Výkonem služby se rozumí úkony a činnosti stanovené §1 odst. 4 zák. č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů. Donucovací prostředky se používají k překonání odporu pasivního (snaha zmařit cíl prováděného úkonu neochotou spolupracovat) nebo aktivního (snaha o zmaření cíle prováděného úkonu použitím síly či hrozbou jejího použití).¹

V době mimo službu se bude posuzovat jednání policisty při odvracení nebezpečí či přímo hrozícího útoku jako použití donucovacího prostředku v případě, že se prokáže jako policista. V případě, že by se jako policista neprokázal, bude na jeho jednání nahlíženo podle trestního zákoníku, tedy jestli byly splněny podmínky krajní nouze nebo nutné obrany.²

O tom, který z donucovacích prostředků použije, rozhoduje policista – podle konkrétní situace, tak, aby dosáhl účelu sledovaného zákrokem a na základě

¹ ŠTEINBACH, Miroslav, ŠLESINGER, René, ZIMMERMANN, Miroslav, BÍLEK, Milan, HLAVÁČOVÁ, Kateřina. *Zákon o Policii České republiky. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019. ISBN 978-80-7598-193-6.

² HRINKO, Martin a kol. *Pořádková činnost policie*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2020. ISBN 978-80-7380-793-1.

vyhodnocení odporu osoby. Účelem sledovaného zákroku může být tedy zabránit osobě v protiprávním jednání, zmírnit či odstranit následky a obnovit narušený veřejný pořádek, nebo předvést, zajistit nebo zadržet osobu apod.³

1.1.1 Pouta

Pojem pouta v ZoPČR zahrnuje jakákoliv pouta, která jsou ve výbavě Policie České republiky, i tzv. improvizovaný poutací prostředek, čímž může být cokoli, čím lze omezit volný pohyb osoby. Jednotlivé druhy pout jsou podrobněji rozepsány v kapitole 5, kde jsou i popsány výhody a nevýhody jednotlivých druhů.

Přiložení pout představuje zásah do osobní integrity osoby, její svobody a důstojnosti. ⁴ Z tohoto důvodu lze přiložení pout ospravedlnit zejména ochranou veřejného pořádku, života a zdraví osob a majetku.⁵

1.2 Příslušník Policie České republiky

Jelikož používat donucovací prostředky může pouze příslušník PČR, považují za důležité uvést, co takový příslušník musí splňovat. Příslušník policie musí na začátku přijímacího řízení splňovat předpoklady pro přijetí do služebního poměru stanovené v §13 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů.

Příslušník při jakémkoliv jednání s občany musí prokázat svou příslušnost k policii. Tu prokáže služebním stejnokrojem, služebním průkazem nebo odznakem policie, na kterých musí být zřetelně viditelné identifikační číslo.⁶ V případě, že povaha nebo okolnosti úkonu neumožňují prokázat příslušnost způsobem uvedeným výše, prokáže policista svou příslušnost k policii ústním prohlášením „policie“; to neplatí, brání-li povaha nebo okolnosti úkonu také ústnímu prohlášení.

³ ZELINKA, Josef. *Služba pořádkové policie* [online]. Policie ČR, útvar policejního vzdělávání a služební přípravy, 2023. [cit. 25.1.2024]. Dostupné z: <https://elearning.policie.cz/>

⁴ HRINKO, Martin a kol. *Pořádková činnost policie*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2020. ISBN 978-80-7380-793-1, s. 44.

⁵ tamtéž

⁶ Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky v posledním znění, §12 odst. 1

Způsobem uvedeným výše se policista prokáže ihned, jakmile to okolnosti úkonu dovolí.⁷

Institut prokázání příslušnosti je regulátorem, který zabraňuje zneužívání policejních pravomocí osobami, které k tomu nejsou zákonem oprávněny.⁸ Toto samozřejmě platí převážně u příslušníků, kteří do výkonu služby nenosí služební stejnokroj, ale slouží v civilním oděvu. Proto jsou uvedeny kromě stejnokroje další způsoby, jak může policista svou příslušnost prokázat, např. odznakem policie. U uniformované policie prokázání se služebním stejnokrojem postačuje.

1.3 Služební úkon

Pokud ZoPČR určitou pravomoc (či povinnost) dává pouze policistovi, může (je povinen) ji vykonávat pouze příslušník Policie ČR ve služebním poměru. Naproti tomu, pokud zákon dává určitou pravomoc (či povinnost) policii (jako celku), může ji vykonat jak policista, tak zaměstnanec policie.⁹

Pojem služebního úkonu je vymezený ve více zdrojích. Dle metodické příručky je úkonem je *jakákoliv činnost, která spadá do pravomoci policie. Jedná se o využití některého ze zákonných oprávnění policie.¹⁰*

Služební úkon je *takový druh činnosti policisty nebo policistů, který jim umožňuje zabezpečovat plnění úkolů policie a při kterém dochází k zásahu do práv a svobod občanů.¹¹*

⁷ Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky v posledním znění, §12 odst. 2

⁸ VANGELI, Benedikt. *Zákon o Policii České republiky. Komentář*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014. ISBN 978-80-7400-543-5.

⁹ VANGELI, Benedikt. *Zákon o Policii České republiky. Komentář*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014. ISBN 978-80-7400-543-5, s. 399, 400.

¹⁰ *METODICKÁ PŘÍRUČKA č. 1/2017 ředitele ředitelství služby pořádkové policie Policejního prezidia České republiky k používání donucovacích prostředků a zbraně příslušníky Policie České republiky*. Praha, 2017. Č.j. PPR-15305-1/ČJ-2017-990420, s. 3.

¹¹ HRINKO, Martin a kol. *Pořádková činnost policie*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2020. ISBN 978-80-7380-793-1, s. 17.

Zákonodárce dává oprávnění provádět úkony kromě policistů i občanským zaměstnancům policie.¹² Má se za to, že úkon není spojen s tak vysokou mírou zásahu do práv osob. Služební úkon zahrnující použití pout se nachází v §54.

1.3.1 Služební zákrok

Služební zákrok lze nazvat podkategorií úkonů. Zákrokem je *provedení takového úkonu policistou, při němž dochází k přímému vynucování splnění právní povinnosti nebo k přímé ochraně práv za použití síly nebo hrozby jejího použití, při zákroku tedy dochází k používání donucovacích prostředků nebo zbraně.*¹³

Služební zákrok je *taková činnost policisty nebo policistů, při které používají oprávnění, případně donucovací prostředky nebo zbraně k odvrácení nebezpečí nebo překonání protiprávního jednání, kterým je narušen veřejný pořádek nebo bezpečnost a majetku.*¹⁴

Obecně lze říci, že služební zákrok je závažnějším zásahem do práv, příp. integrity osob. Z tohoto důvodu a z důvodů větších nároků na osobnostní, fyzickou i zdravotní připravenost je podle §113 ZoPČR oprávněn provádět zákrok pouze policista.¹⁵

Zákrok s použitím pout je jakýkoliv úkon, při kterém se pouta používají podle §52 písm. p).

¹² Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky v posledním znění, §113

¹³ *METODICKÁ PŘÍRUČKA č. 1/2017 ředitele ředitelství služby pořádkové policie Policejního prezidia České republiky k používání donucovacích prostředků a zbraně příslušníky Policie České republiky.* Praha, 2017. Č.j. PPR-15305-1/ČJ-2017-990420, s. 3.

¹⁴ HRINKO, Martin a kol. *Pořádková činnost policie.* Plzeň: Aleš Čeněk, 2020. ISBN 978-80-7380-793-1, s. 17.

¹⁵ ŠTEINBACH, Miroslav, ŠLESINGER, René, ZIMMERMANN, Miroslav, BÍLEK, Milan, HLAVÁČOVÁ, Kateřina. *Zákon o Policii České republiky. Komentář.* Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019. ISBN 978-80-7598-193-6.

2 Právní úprava

Tato oblast policejních činností se řídí zejména zákonem č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů. V jiných právních předpisech toto není upravené, ale Policejní prezidium k této problematice vytváří vlastní interní předpisy, nebo-li závazné pokyny policejní prezidenta, či metodické příručky.

Pouta jsou vždy použítí donucovacího prostředku, který má omezit volný pohyb osob spoutáním rukou, nohou či připoutáním. Záleží pouze na okolnostech, při kterých se použijí. Mohou být přiložena k dosažení kontroly nad osobou po předchozím použítí jiných donucovacích prostředků, jakými jsou nejčastěji hmaty, chvaty nebo hrozba namířenou střelnou zbraní ve smyslu ustanovení § 53 odst. 1 ZoPČR, konkrétně § 52 písm. p) ZoPČR. Následně u osoby omezené na osobní svobodě taxativně uvedené v § 54 písm. a) až f) ZoPČR, kdy tato osoba musí splňovat podmínky důvodné obavy. V tomto případě policista nepřekonává aktivní ani pasivní odpor osoby. Tato se podvoluje pokynům policisty a spolupracuje. A naposledy u osoby, u níž je potřeba zamezit volnému pohybu připoutáním podle § 25 ZoPČR.¹⁶ Toto rozlišení způsobu použítí je důležité ve vztahu k povinnosti zpracování dokumentace.

2.1 Donucovací prostředky

Oblast donucovacích prostředků je vymezena v hlavě IX. tohoto zákona. V této hlavě se nachází podmínky použítí donucovacích prostředků, dále jejich taxativní výčet, zvláštní omezení při jejich používání, jejich použítí v zákrocích pod jednotným velením a povinnosti policisty po jejich použítí.

Oprávnění uvedená v této hlavě jsou ta, která činí z policie ozbrojený sbor, jehož úkolem je represe protiprávního jednání a ochrana zájmů osob za použítí síly nebo hrozby jejího použítí.¹⁷

¹⁶ ZELINKA, Josef. *Služba pořádkové policie* [online]. Policie ČR, útvar policejního vzdělávání a služební přípravy, 2023. [cit. 25.1.2024]. Dostupné z: <https://elearning.policie.cz/>

¹⁷ VANGELI, Benedikt. *Zákon o Policii České republiky. Komentář*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014. ISBN 978-80-7400-543-5.

Obecná ustanovení o použití donucovacího prostředku a zbraně je, aby policista byl k jejich používání vycvičen.¹⁸ Výcviku použití pout se práce dále věnuje v kapitole 6.

Obecné podmínky, které musí být k použití splněny, stanoví §53 ZoPČR, který zní takto:

(1) Policista je oprávněn použít donucovací prostředek k ochraně bezpečnosti své osoby, jiné osoby nebo majetku anebo k ochraně veřejného pořádku.

(2) Před použitím donucovacího prostředku je policista povinen vyzvat osobu, proti které zakročuje, aby upustila od protiprávního jednání, s výstrahou, že bude použito donucovacích prostředků. To neplatí v případě použití prostředku k zabránění odjezdu vozidla. Od výzvy s výstrahou lze upustit v případě, že je ohrožen život nebo zdraví osoby a zákrok nesnese odkladu.

(3) Policista je oprávněn použít donucovací prostředek, který:

a) umožní dosažení účelu sledovaného zákrokem a

b) je nezbytný k překonání odporu nebo útoku osoby, proti níž zakročuje.

(5) Policista při použití donucovacího prostředku dbá na to, aby nezpůsobil osobě újmu zřejmě nepřiměřenou povaze a nebezpečnosti jejího protiprávního jednání.

Záměrně jsem z tohoto paragrafu vynechala odstavec 4, který se vztahuje k použití elektrického donucovacího prostředku, což je pro potřeby této práce nepodstatné. Použití donucovacích prostředků podle tohoto paragrafu již předpokládá porušení uvedených chráněných hodnot, nestačí pouze důvodná obava z možnosti ohrožení (srov. §54). Splnění podmínek pro oprávněné použití vyhodnocuje každý policista sám a za jejich použití také nese zodpovědnost. Rozdíl v odpovědnosti je pouze u zákroku pod jednotným velením, u tohoto

¹⁸ Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky v posledním znění, §51

zákroku je odpovědný za použití donucovacích prostředků velitel jednotky, která zákrok provádí.¹⁹

Výzva a další povinnosti nutné před použitím donucovacích prostředků a povinnosti po jejich použití budou rozebrány v kapitole 4.

Odstavec 3 § 53 rozvádí zásadu přiměřenosti uvedenou v § 11. V tomto ustanovení je již konkrétněji vymezován vztah mezi konkrétním donucovacím prostředkem a účelem sledovaným úkonem. Podle tohoto odstavce je policista oprávněn použít donucovací prostředek takovým způsobem, který je dostatečně efektivní a je jím schopen dosáhnout účelu zákroku, a zároveň je to prostředek, kterým dokáže překonat odpor nebo útok osoby. Policista tedy vybírá donucovací prostředek podle okolností (míra a povaha nebezpečí, charakter útočníka, intenzita kladeného odporu) a podle informací, které má v danou chvíli dostupné.²⁰ Jde tedy o to, aby policista zvolil takový donucovací prostředek, který je vůči osobě co možná nejmírnější, ale pro policistu je v dané situaci postačující k tomu, aby zákrok úspěšně zvládl.

Odstavec 5, stejně jako odstavec 3, podrobněji upravuje zásadu přiměřenosti. Je nezbytné, aby byl zákrok s použitím donucovacích prostředků razantnější než jednání, proti kterému směřuje. Umožňuje tedy způsobit osobě újmu nepřiměřenou, hranice je stanovena souslovím „újma zřejmě nepřiměřená“, očividná. Tento přístup odráží skutečnost, že náročnost situací s použitím donucovacích prostředků způsobuje nemožnost splnění požadavku přísné proporcionality a zkušenosti z policejních zákroků dokládají, že pro dosažení účinnosti zákroku je nutné, aby byl zákrok razantnější než jednání, proti kterému směřuje.²¹

Další situace opravňující policistu k použití pout jsou speciálně upravené v §54 ZoPČR, který uvádí, že policista je oprávněn použít pouta a prostředek

¹⁹ ŠTEINBACH, Miroslav, ŠLESINGER, René, ZIMMERMANN, Miroslav, BÍLEK, Milan, HLAVÁČOVÁ, Kateřina *Zákon o Policii České republiky. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019. ISBN 978-80-7598-193-6.

²⁰ VANGELI, Benedikt. *Zákon o Policii České republiky. Komentář*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014. ISBN 978-80-7400-543-5.

²¹ tamtéž

k zamezení prostorové orientace také ke spoutání osoby a) zajištěné, b) zadržené, c) zatčené, d) dodávané do výkonu trestu odnětí svobody, zabezpečovací detence, ochranného léčení nebo ochranné výchovy, e) převzaté policistou k provedení procesních úkonů z vazby nebo výkonu trestu odnětí svobody, zabezpečovací detence, ochranného léčení nebo ochranné výchovy, nebo f) převzaté policistou od zdravotnického zařízení, které vůči této osobě provádí výkon ochranného léčení formou ochranného ústavního léčení podle jiného právního předpisu, je-li důvodná obava, že může být ohrožena bezpečnost osob, majetku nebo ochrana veřejného pořádku anebo že se osoba pokusí o útěk. Policista je oprávněn použít pouta ke vzájemnému připoutání dvou nebo více osob.²² Právní postavení osob, které jsou v §54 vyjmenovány, se liší podle právních předpisů, které se na jejich právní postavení vztahují. Zajištění osob bude popsáno dále v této kapitole. Právní postavení osob zadržovaných, zatčených, dodávaných do výkonu trestu odnětí svobody, zabezpečovací detence, ochranného léčení nebo ochranné výchovy je zakotveno v zák. č. 141/1961 Sb., trestní řád.

K použití pout podle §54 tedy postačuje, že se osoba nachází v některém z vymezených právních postavení a existuje důvodná obava z možnosti ohrožení hodnot uvedených ve znění tohoto paragrafu. U těchto osob zákonodárce předpokládá zvýšenou míru pravděpodobnosti agresivního chování nebo snahu o útěk. Důvodná obava může být spjata s osobou omezenou na svobodě (např. nebezpečný pachatel, recidivista, intoxikovaná osoba, osoba s kriminální minulostí) nebo s jejím jednáním (př. pachatel, kterému hrozí vysoký trest). Takovéto použití pout má primárně preventivní charakter, smyslem je předcházet použití razantnějších donucovacích prostředků.²³ Odůvodňovat použití pout v tomto režimu není potřeba, protože odůvodnění by bylo obsahově totožné s právním zdůvodněním umožňujícím legální praktické provedení konkrétního omezení osobní svobody nebo jiného omezujícího opatření. Z tohoto vyplývá výjimka z vyhotovení obligatorní písemné dokumentace (úředního záznamu

²² Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky v posledním znění, §54

²³ VANGELI, Benedikt. *Zákon o Policii České republiky. Komentář*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014. ISBN 978-80-7400-543-5.

o použití donucovacího prostředku) uvedená v §57 odst. 2, která stanoví, že se úřední záznam s uvedením důvodu, průběhu a výsledku použití donucovacích prostředků neseписuje.²⁴

Je zde ovšem nutné dbát na to, aby se v tomto případě pouta nepoužívala rutinně a paušálně, policista musí být vždy schopen odůvodnit, v čem spočívala důvodná obava. Skutečnost, že byly použity pouta podle §54 ZoPČR, kromě případů podle § 57 odst. 2), by měla být uvedena v úředním záznamu vztahujícím se k úkonu, v jehož souvislosti byla pouta použita (například zadržení či zajištění osoby). Doporučuje se v tomto úředním záznamu uvést konkrétní důvody, v čem spočívala důvodná obava, že může být ohrožena bezpečnost osob, majetku nebo ochrana veřejného pořádku anebo že se osoba pokusí o útěk.²⁵

Pouta jsou jedním z mála donucovacích prostředků, na které se nevztahuje §58 odst. 1, to znamená, že je lze na základě zákonného odůvodnění použít i proti zjevně těhotné ženě, osobě zjevně vysokého věku, osobě se zjevnou tělesnou vadou nebo chorobou nebo osobě zjevně mladší 15 let. Důležitá je podmínka zjevnosti tohoto stavu, musí být tedy jednoznačně rozpoznatelný. Omezení stanovené v tomto paragrafu jsou odůvodněné tak, že tyto osoby zpravidla nepředstavují zásadní bezpečnostní riziko a současně u nich hrozí vyšší riziko újmy na zdraví v důsledku zákroku. Z tohoto omezení existují výjimky, kdy by tyto osoby svým jednáním bezprostředně ohrožovali život nebo zdraví policisty anebo jiné osoby nebo by v důsledku hrozila větší škoda na majetku a není reálně dostupný jiný prostředek využitelný k odvrácení nebezpečí. Termín větší škoda odkazuje na §138 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, která je tímto paragrafem stanovena na 100 000 Kč. Musí tedy jít o hrozbu vzniku natolik závažné škody na majetku, že ospravedlňuje použití donucovacího prostředku

²⁴ ŠTEINBACH, Miroslav, ŠLESINGER, René, ZIMMERMANN, Miroslav, BÍLEK, Milan, HLAVÁČOVÁ, Kateřina. *Zákon o Policii České republiky. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019. ISBN 978-80-7598-193-6.

²⁵ *METODICKÁ PŘÍRUČKA č. 1/2017 ředitele ředitelství služby pořádkové policie Policejního prezidia České republiky k používání donucovacích prostředků a zbraně příslušníky Policie České republiky*. Praha, 2017. Č.j. PPR-15305-1/ČJ-2017-990420.

proti vyjmenovaným osobám. Případná odchylka od výše škody je akceptovatelná za předpokladu, že se nejedná o zjevný nepoměr.²⁶

2.2 Omezení osobní svobody

Omezení osobní svobody je jedním z nezávažnějších zásahů do lidských práv, která jsou garantována ústavními zákony ČR a mezinárodními smlouvami, které Česká republika ratifikovala. Obecně platí, že osobní svoboda je zaručena a že nikdo nesmí být zbaven svobody jinak než z důvodu a způsobem, které stanoví zákon.²⁷

Jelikož se pouta používají k různým účelům, jako je např. eskorta či zajištění osoby, najdeme použití pout i v jiných hlavách ZoPČR. Omezení osobní svobody použitím pout nastává na základě dvou právních institutů stanovených ZoPČR, a to připoutáním a zajištěním osoby.

2.2.1 Připoutání

V hlavě V. se nachází institut připoutání, kdy je policista oprávněn omezit možnost volného pohybu osoby, která fyzicky napadá policistu nebo jinou osobu, ohrožuje vlastní život, poškozují majetek nebo se pokusí o útěk, připoutáním k vhodnému předmětu, zejména pomocí pout.²⁸ Ke všem těmto jednáním nebo pokusům o ně musí skutečně dojít, nepostačí pouhá obava z tohoto jednání, byť odůvodněná. Toto opravňuje policistu ještě omezit možnost volného pohybu osoby tím, že spoutanou osobu připoutá k vhodnému předmětu. K připoutání je vhodné použít jakákoliv pouta (plastová, kovová), příp. jakýkoliv jiný prostředek (opasek, kravata, duct tape).²⁹ Předmět vhodný k připoutání by měl splňovat požadavky na pevnost a stabilitu – předmět by měl mít takovou pevnost a odolnost, aby ho připoutaná osoba nemohla uvolnit nebo narušit jeho stabilitu (např. ulomit, vytrhnout, vyvrátit – v takovém případě se z něj stává zbraň); bezpečnost – nemělo

²⁶ ŠTEINBACH, Miroslav, ŠLESINGER, René, ZIMMERMANN, Miroslav, BÍLEK, Milan, HLAVÁČOVÁ, Kateřina. *Zákon o Policii České republiky. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019. ISBN 978-80-7598-193-6.

²⁷ Zákon č. 2/1993 Sb., *Listina základních práv a svobod*, čl. 8

²⁸ Zákon č. 273/2008 Sb., *o Policii České republiky* v posledním znění, §25 odst. 1

²⁹ VANGELI, Benedikt. *Zákon o Policii České republiky. Komentář*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014. ISBN 978-80-7400-543-5.

by dojit k újmě na zdraví žádně osoby (jak osoby připoutané, tak policisty či ostatních osob) a etické hledisko - způsob připoutání nesmí být v rozporu s §24 odst. 1, který zakazuje osobu omezenou na svobodě podrobovat mučení nebo krutému, nelidskému anebo ponižujícímu zacházení a nesmí s ní být zacházeno takovým způsobem, který nerespektuje lidskou důstojnost. Zákon ale nestanoví, jakým způsobem by měla být osoba připoutaná, zda za ruce, tělo, nohu..³⁰

Připoutat lze i osobu již umístěnou v policejní cele, a to pouze tehdy, chovají-li se velmi rozrušeně nebo násilným způsobem (osoba má sebepoškozující tendence, napadá jiné osoby aj.). Osoba by ovšem neměla být připoutána ke kovovým úchytům a v nepřirozeně natažené poloze s pouty na rukou případně nohou. V případě, že jednání osoby by bylo pro policisty těžko zvladatelné, je vhodnější přivolat lékaře a postupovat podle jeho pokynů.³¹

Omezení osobní svobody připoutáním musí být ukončeno v okamžiku, kdy je zřejmé, že osoba jednání nebude opakovat, nejdéle však po uplynutí 2 hodin od okamžiku připoutání.³² Důležité pro policistu je průběžně hodnotit, zda důvody pro připoutání nadále trvají. V případě odpadnutí důvodu je policista povinen osobu okamžitě odpoutat. Pokud se osoba po odpoutání opět dopustí chování uvedeného v §26 odst. 1, je policista oprávněn ji znovu připoutat a tímto počíná běžet nová dvouhodinová lhůta. Nová lhůta neběží v případě přepoutání (např. vyměnění ruky).³³

2.2.2 Zajištění osoby

Zajištění osoby je druhým institutem omezení osobní svobody uvedeným v V. hlavě ZoPČR. Zajištění spočívá v možnosti po dobu nezbytně nutnou omezit svobodu osoby, přičemž *zajištění má pořádkový charakter, cílem je zamezit*

³⁰ ZELINKA, Josef. *Služba pořádkové policie* [online]. Policie ČR, útvar policejního vzdělávání a služební přípravy, 2023. [cit. 27.1.2024]. Dostupné z: <https://elearning.policie.cz/>

³¹ ŠTEINBACH, Miroslav, ŠLESINGER, René, ZIMMERMANN, Miroslav, BÍLEK, Milan, HLAVÁČOVÁ, Kateřina. *Zákon o Policii České republiky. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019. ISBN 978-80-7598-193-6.

³² Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky v posledním znění, §25 odst. 2.

³³ ŠTEINBACH, Miroslav, ŠLESINGER, René, ZIMMERMANN, Miroslav, BÍLEK, Milan, HLAVÁČOVÁ, Kateřina. *Zákon o Policii České republiky. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019. ISBN 978-80-7598-193-6.

*jednání, které porušuje veřejný pořádek a bezpečnost.*³⁴ Zajištění je nutné odlišovat od zadržení, to je institutem trestního práva upravené v §76 zák. č. 141/1961 Sb., trestního řádu. Podle trestního řádu může být osoba zadržena z důvodu podezření ze spáchání trestného činu. Tuto osobu lze zadržet, je-li dán některý z důvodů vazby. Při zajištění osoby musí být splněny všechny podmínky stanovené §24 odst. 1 a také musí být dodržena zásada přiměřenosti. Zajištění musí trvat nezbytně nutnou dobu a může být použito v případě, kdy by méně invazivní prostředky k ochraně chráněného zájmu byly neúčinné. Zajištění je institutem správního práva a jedná se o jednu z forem správních činností. Zajistit lze podle §27 i cizince. Omezení osobní svobody zajištěním začíná poučením anebo počátkem provedení zákroku za tímto účelem a může trvat nejdéle 24 hodin od počátku tohoto omezení.³⁵

Osobu lze omezit na osobní svobodě různými způsoby. Policista může osobu verbálně vyzvat, aby zůstala na určitém místě, příp. aby ho následovala na policejní služebnu, může ji nasadit pouta či ji připoutat k vhodnému předmětu a v neposlední řadě ji lze umístit do policejní cely (§28).³⁶ Zajištěné osobě lze nasadit pouta existuje-li důvodná obava podle §54. Pouta se v tomto případě používají jako prostředek zajišťovací a mohou být použity subsidiárně, to znamená, že jejich použití není podmínkou. O použití pout při zajištění osob se úřední záznam neseписuje, ale podle §26 odst. 5 je policista povinen o zajištění sepsat úřední záznam, kde by případné použití pout uvedl. Náležitosti úředního záznamu jsou stanoveny §109, podle tohoto paragrafu musí obsahovat uvedení času, důvodu, průběhu a okolností úkonu. Dále musí obsahovat poučení zajištěné osoby, identifikační údaje osoby zajištěné, údaje osob, které zajištění prováděli, údaje osoby, která ÚZ sepsala a zdali byla použita pouta. Úřední záznam musí být sepsán bezodkladně.

³⁴ VANGELI, Benedikt. *Zákon o Policii České republiky. Komentář.* 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014. ISBN 978-80-7400-543-5, s. 105.

³⁵ VANGELI, Benedikt. *Zákon o Policii České republiky. Komentář.* 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014. ISBN 978-80-7400-543-5.

³⁶ VANGELI, Benedikt. *Zákon o Policii České republiky. Komentář.* 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014. ISBN 978-80-7400-543-5.

2.3 Prohlídka osoby

Podle §35 ZoPČR je policista oprávněn provést prohlídku osoby, která je omezena na osobní svobodě, směřuje proti ní zákrok nebo úkon, při kterém hrozí, že osoba bude klást odpor, a je podezření, že má u sebe zbraň. Prohlídkou osoby se rozumí *prohlídka prováděná s využitím přímých fyzických kontaktů nebo přímého pozorování odhaleného těla této osoby, včetně prohlídky oděvních svršků osoby a věcí, které má tato osoba u sebe v době prohlídky.*³⁷ Z taktického hlediska se prohlídka osoby provádí po přiložení pout osobě a před její eskortou. Prohlídku provádí vždy osoba stejného pohlaví. V případě, že není k dispozici policista stejného pohlaví, může prohlídku na žádost policisty provést obecní policistka nebo občanská zaměstnankyně policie. V situaci, kdy nejsou k dispozici lze osobě pouze nasadit pouta a pečlivě ji střežit. Smyslem této prohlídky je ověření, zda u sebe osoba nemá zbraň.³⁸ O provedení prohlídky osoby sepisuje policista úřední záznam (§35 odst. 3).

³⁷ Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky v posledním znění, §111

³⁸ VANGELI, Benedikt. *Zákon o Policii České republiky. Komentář.* 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014. ISBN 978-80-7400-543-5.

3 Zásady použití donucovacích prostředků

Při provádění služebních zákroků jsou příslušníci policie vázáni zásadami stanovenými právními předpisy (např. Ústava České republiky, ZoPČR). Tyto zásady upravují postup policistů a občanům zaručují zásah do jejich práv a svobod v přiměřené míře a v rozsahu, který stanoví zákon.³⁹

Základní zásadou je, že donucovací prostředky nesmí být použity jako trest nebo odplata. Donucovací prostředek lze použít jako následek porušení právní povinnosti.⁴⁰ Další zásadou je zásada legality, ta vyjadřuje zákonem stanovenou povinnost jednat určitým způsobem. Podle této zásady jsou policisté povinni provést služební zákrok i mimo službu v případě, že je páchán takový trestný čin nebo přestupek, kterým je bezprostředně ohrožen život, zdraví nebo majetek. Zásada oportunity se promítá dvěma způsoby, první je ten, že v situacích, kdy může policista jednat více způsoby nechává na jeho uvážení, který z nich zvolí a druhým způsobem tak, že zákon stanoví objektivní a subjektivní okolnosti, kdy policista není povinen služební zákrok provést.⁴¹

Velmi důležitou zásadou, která je stanovena v Ústavě ČR je omezenost státní moci, která v čl. 2 odst. 3 stanoví, že „Státní moc slouží všem občanům a lze ji uplatňovat jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon.“ To znamená, že *policista tedy smí činit pouze to, co mu dovoluje zákon – například vstupování do sporu, jehož řešení nespadá do kompetence PČR, při kterém chce policista projevit dobrou vůli, vstřícnost a ústupek, je postupem, který zákon neupravuje, je tedy v rozporu s ním (je nezákonný).*⁴² ZoPČR v §2 stanoví okruh činností, které spadají do působnosti policie.

³⁹ HRINKO, Martin a kol. *Pořádková činnost policie*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2020. ISBN 978-80-7380-793-1.

⁴⁰ MATES, Pavel, SLABÝ Antonín, ŠKODA Jindřich, ŠMERDA Radek, VAVERA František. *Zákon o policii s komentářem*. 3. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2023. ISBN 978-80-7380-917-1.

⁴¹ HRINKO, Martin a kol. *Pořádková činnost policie*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2020. ISBN 978-80-7380-793-1.

⁴² *METODICKÁ PŘÍRUČKA č. 1/2017 ředitele ředitelství služby pořádkové policie Policejního prezidia České republiky k používání donucovacích prostředků a zbraně příslušníky Policie České republiky*. Praha, 2017. Č.j. PPR-15305-1/ČJ-2017-990420, s. 5.

Z tohoto článku Ústavy ČR vyplývá pro policistu podstatná informace, a to že se při výkonu služby nesmí řídit pravidlem „každý může činit, co není zákonem zakázáno, a nikdo nesmí být nucen činit, co zákon neukládá“ (čl. 3 Listiny základních práv a svobod), protože toto pravidlo se vztahuje pouze na občana nepožívající veřejnou moc.⁴³

*Zásada subsidiarity stanoví, že síly a prostředky policie mají být použity jen tehdy, jestliže síly a prostředky jiných orgánů nepostačují k zajištění veřejného pořádku nebo z různých důvodů nejsou použity.*⁴⁴ O zásadě subsidiarity můžeme mluvit i v běžné činnosti policie, kdy se při řešení zákroků postupuje, dle přiměřenosti, od nejmírnějšího řešení k nejrazantnějšímu.

V hlavě třetí ZoPČR jsou uvedeny základní povinnosti, o kterých můžeme hovořit také jako o zásadách, které je potřeba během zákroků dodržovat. První z nich, zdvořilost (§9) stanoví, že policista je povinen při plnění úkolů policie dodržovat pravidla zdvořilosti a dbát cti, vážnosti a důstojnosti osob i své vlastní. Toto je povinnost, která je dána policistovi, nikoliv občanovi, po občanovi tudíž policista nemůže požadovat ani vynucovat, aby jednal zdvořile.⁴⁵ Tento paragraf je provázaný i s §6 zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, kde je uvedena povinnost chovat se i mimo službu tak, aby příslušník svým jednáním neohrozil dobrou pověst bezpečnostního sboru.⁴⁶

Další je zásada iniciativy uvedená v §10, ta obsahuje povinnost provést úkon nebo jiné opatření (faktické či právní činnosti) v případě ohrožení nebo porušení vnitřního pořádku a bezpečnosti, jestliže jde o záležitost, která spadá do působnosti policie. Policista má tuto povinnost konat i mimo službu v případě

⁴³ *METODICKÁ PŘÍRUČKA č. 1/2017 ředitele ředitelství služby pořádkové policie Policejního prezidia České republiky k používání donucovacích prostředků a zbraně příslušníky Policie České republiky.* Praha, 2017. Č.j. PPR-15305-1/ČJ-2017-990420.

⁴⁴ HRINKO, Martin a kol. *Pořádková činnost policie.* Plzeň: Aleš Čeněk, 2020. ISBN 978-80-7380-793-1, s. 18.

⁴⁵ *METODICKÁ PŘÍRUČKA č. 1/2017 ředitele ředitelství služby pořádkové policie Policejního prezidia České republiky k používání donucovacích prostředků a zbraně příslušníky Policie České republiky.* Praha, 2017. Č.j. PPR-15305-1/ČJ-2017-990420.

⁴⁶ VANGELI, Benedikt. *Zákon o Policii České republiky. Komentář.* 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014. ISBN 978-80-7400-543-5.

ohrožení života, zdraví nebo svoboda osob anebo majetek nebo došlo-li k útoku na tyto hodnoty.⁴⁷

Předposlední ze zásad uvedených v ZoPČR je přiměřenost postupu uvedená v §11. Tato zásada dbá na to, aby žádné osobě v důsledku postupu policisty nevznikla bezdůvodná újma, dále aby tato újma nevznikla osobám, jejichž bezpečnost je ohrožena, rozhodnutím policisty neprovést úkon a postupovat tak, aby případný zásah do práv a svobod osob, proti kterým směřuje úkon, byl proveden v nezbytné míře potřebné k dosažení cíle úkonu. Újma, která je vyjádřena v prvním a druhém odstavci může mít charakter újmy na zdraví, životě, důstojnosti, svobodě, dobré pověsti atd. a je způsobena protiprávním postupem. Tato zásada tvoří spolu se zásadou iniciativy základní dvojici principů kvalitní práce policie. Na jedné straně zásada iniciativy, která zabezpečuje, aby nedocházelo k nečinnosti a tím k absenci ochrany práv osob, a na straně druhé zásada přiměřenosti, která reguluje míru zásahu do těchto práv a svobod osob. Tyto dva principy lze aplikovat vždy pouze současně.⁴⁸ Přiměřenost postupu je v každém případě posuzována individuálně s ohledem na jednotlivé aspekty zákroku. Co může být v jednom případě zhodnoceno jako přiměřené, může být v jiném případě naprosto nepřiměřené. Nedodržení této zásady může vést ke kázeňskému, až k trestnímu postihu policisty.

Poslední zásada uvedená v hlavě III. ZoPČR je zásada poučovací. Tato zásada ukládá policistovi povinnost osobu poučit. Rozlišujeme poučení o právních úkonech, které se provádí před provedením úkonu a poučení o právech a povinnostech, kdy jde o úkon spojený se zásahem do práv a svobod osoby. V případě, že okolnost a povaha úkonu tomuto poučení brání, je policista povinen ho zajistit či osobu poučit jakmile tato překážka pomine. Poučení není vázáno na žádost osoby, policista sám musí iniciativně v zájmu právní jistoty a v rámci výchovného a preventivního působení na osoby je poučit. Formu poučení zákon

⁴⁷ ŠTEINBACH, Miroslav, ŠLESINGER, René, ZIMMERMANN, Miroslav, BÍLEK, Milan, HLAVÁČOVÁ, Kateřina. *Zákon o Policii České republiky. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019. ISBN 978-80-7598-193-6.

⁴⁸ VANGELI, Benedikt. *Zákon o Policii České republiky. Komentář*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014. ISBN 978-80-7400-543-5.

nestanovuje, je ovšem možné, že vnitřní předpisy mohou v některých případech obligatorně požadovat poučení písemné.⁴⁹ Překážka, která brání poučení, může být např. nadměrný hluk nebo to bude překážka, která brání plnému porozumění poučení např. osoba hluchoněmá, cizinec, kdy i v této situaci musí policista osobu poučit a to pro případ, že by tuto skutečnost předstírala.⁵⁰

⁴⁹ VANGELI, Benedikt. *Zákon o Policii České republiky. Komentář*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014. ISBN 978-80-7400-543-5.

⁵⁰ ZELINKA, Josef. *Služba pořádkové policie* [online]. Policie ČR, útvar policejního vzdělávání a služební přípravy, 2023. [cit. 27.1.2024]. Dostupné z: <https://elearning.policie.cz/>

4 Postup podle zákona o Policii České republiky

Použití donucovacích prostředků policistovi váže k celé řadě povinností, které musí před, během nebo po jejich použití vykonat. Povinnosti, spojené s použitím donucovacích prostředků, je vzhledem k povaze tohoto oprávnění nutné striktně dodržovat. V případě jejich nedodržení může dojít až k naplnění skutkové podstaty některého z trestných činů podle trestního zákona.

4.1 Povinnosti před použitím donucovacích prostředků

Před použitím každého donucovacího prostředku má policista povinnost vyzvat osobu, proti které směřuje zákrok, zákonnou výzvou, aby zanechala svého protiprávního jednání s výstrahou, že bude použito donucovacích prostředků. Výzva nemusí být opětovná. Od této výzvy lze upustit ve dvou případech. Obecná výjimka je, že je ohrožen život nebo zdraví osob a úkon nesnese odkladu, v tomto případě nepostačí pouhé ohrožení majetku. Upuštění od zákonné výzvy je možné také v případě použití prostředku k zabránění odjezdu vozidla (§52 písm. f), toto je výjimka speciální. Podoba této výzvy není přesně stanovena, avšak podle §10 odst. 5 je policista povinen v této výzvě použít slova „jménem zákona“.⁵¹ Výzva tedy obsahuje slovní spojení jménem zákona, následuje, podle situace, pokyn ke - zdržení se určitého konání, k určitému konání či ke strpění určitého konání a současně poučení o možných následcích jejího neuposlechnutí. V případě nemožnosti dosáhnout účelu výzvy pro odpor osoby, je policie oprávněna tento odpor překonat fyzickou silou, lstí či faktickým úkonem apod. Důležité je uvést, že každý je podle §114 ZoPČR povinen uposlechnout výzvy policie, v případě, že tak neučiní, jeho jednání může naplňovat znaky skutkové podstaty přestupku neuposlechnutí výzvy úřední osoby při výkonu její pravomoci uvedeného v §5 odst. 1 písm. a) zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích. Tato povinnost neplatí pro výzvy, pokyny zcela zjevně protiprávní. V případě podezření na zákonnost pokynu je osoba oprávněna upozornit nadřízeného funkcionáře,

⁵¹ ZELINKA, Josef. *Služba pořádkové policie* [online]. Policie ČR, útvar policejního vzdělávání a služební přípravy, 2023. [cit. 29.1.2024]. Dostupné z: <https://elearning.policie.cz/>

odbor vnitřní kontroly, Generální inspekci bezpečnostních služeb či státní zastupitelství.⁵²

4.2 Povinnosti při použití donucovacích prostředků

Policista při použití donucovacího prostředku dbá na to, aby nezpůsobil osobě újmu zřejmě nepřiměřenou povaze a nebezpečnosti jejího protiprávního jednání.⁵³ Policista musí donucovací prostředky použít v souladu se zásadou přiměřenosti a způsobem, pro který jsou určeny. Jak již bylo uvedeno v kapitole 2., pro dosažení cíle zákroku policista může osobě způsobit újmu přiměřenou zákroku, který bude agresivnější než jednání, proti kterému je zákrok směřován. Dále je nepřípustné, aby policista použil donucovací prostředky poté, co pominuly důvody pro jejich použití.

4.3 Povinnosti po použití donucovacích prostředků

Povinnosti po použití každého DP stanoví §57 ZoPČR. Po použití donucovacích prostředků policista musí kriticky vyhodnotit, které povinnosti v jakém pořadí bude plnit. Před poskytováním první pomoci se musí přesvědčit, že jemu ani jiným osobám již nehrozí žádné nebezpečí. Povinnost poskytnutí pomoci má přednost před jinými, např. před sepsáním úředního záznamu. Poskytnout první pomoc musí policista vždy, když během použití donucovacích prostředků dojde ke zranění. Zranění policista zjišťuje na základě objektivních známek (zranění je viditelné), podle chování osoby, případně dotazem osoby. Lékařské ošetření musí policista zajistit vždy, když to zranění osoby vyžaduje nebo když o to osoba požádá.⁵⁴ Zajištění lékařského ošetření spočívá v přivolání lékaře na místo události nebo převezení osoby do zdravotnického zařízení. Za zranění lze považovat *změnu zdravotního stavu organismu ovlivňující běžný způsob života, která nastala v důsledku vnějšího působení a k odstranění nebo zmírnění této*

⁵² VANGELI, Benedikt. *Zákon o Policii České republiky. Komentář*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014. ISBN 978-80-7400-543-5.

⁵³ Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky v posledním znění, §53 odst. 5

⁵⁴ ZELINKA, Josef. *Služba pořádkové policie* [online]. Policie ČR, útvar policejního vzdělávání a služební přípravy, 2023. [cit. 25.1.2024]. Dostupné z: <https://elearning.policie.cz/>

*změny zdravotního stavu je potřeba poskytnout první pomoc a lékařské ošetření.*⁵⁵
V případě pochybností, zda při použití donucovacích prostředků skutečně došlo ke zranění, je nezbytné posouzení odborníka, který odborně posoudí zdravotní stav osoby. Avšak samotné konstatování, zda ke zranění osoby při zákroku došlo, náleží policistovi. Za vzniklé škody během použití donucovacích prostředků, včetně újmy na zdraví, odpovídá, za podmínek v §95 a násl., stát.⁵⁶

Zárok, při kterém došlo k použití donucovacího prostředku, je policista povinen bezodkladně oznámit svému nadřízenému a sepsat o tomto zákroku úřední záznam. Nadřízeným se zde rozumí osoba, která je oprávněná policistovi dávat příkazy, tj. velitel směny, vedoucí obvodního oddělení atp. Úřední záznam sepisuje bez ohledu na to, zda při zákroku došlo ke zranění osoby či nikoliv. Úřední záznam poskytuje nadřízenému přehled o dané situaci, na základě kterého je schopen zárok vyhodnotit. Tento záznam nadřízený, vedoucí funkcionář daného útvaru, vyhodnotí a v případě zranění osoby, usmrcení osoby, nebo vzniku škody nikoli nepatrné způsobené použitím donucovacího prostředku, vyrozumí příslušného státního zástupce.⁵⁷

V úředním záznamu policista popíše zejména formou odpovědí na základní kriminalistické otázky (kdo, co, kdy, kde, jak, čím, proč, škoda) okolnosti použití donucovacího prostředku, přičemž z popisu děje musí být zřejmý zákonný důvod pro použití donucovacího prostředku, a způsob a podoba učiněné zákonné výzvy. Tento úřední záznam je veden v platném informačním systému policie, nejčastěji v tzv. ETR – evidenci trestního řízení. V případě, že zdravotní stav policistovi neumožňuje tento záznam sepsat neprodleně, je povinen ho sepsat ihned, jakmile

⁵⁵ ŠTEINBACH, Miroslav, ŠLESINGER, René, ZIMMERMANN, Miroslav, BÍLEK, Milan, HLAVÁČOVÁ, Kateřina. *Zákon o Policii České republiky. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019. ISBN 978-80-7598-193-6, s. 131.

⁵⁶ tamtéž

⁵⁷ ŠTEINBACH, Miroslav, ŠLESINGER, René, ZIMMERMANN, Miroslav, BÍLEK, Milan, HLAVÁČOVÁ, Kateřina. *Zákon o Policii České republiky. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019. ISBN 978-80-7598-193-6.

to okolnosti dovolí.⁵⁸ Na žádost osoby policista vystaví bez zbytečného odkladu písemné potvrzení o provedeném úkonu (§109 odst. 2).

Vzor úředního záznamu o použití DP viz příloha č. 1

⁵⁸ *METODICKÁ PŘÍRUČKA č. 1/2017 ředitele ředitelství služby pořádkové policie Policejního prezidia České republiky k používání donucovacích prostředků a zbraně příslušníky Policie České republiky*. Praha, 2017. Č.j. PPR-15305-1/ČJ-2017-990420.

5 Druhy pout

Pouta používá jako bezpečnostní prostředek celá řada bezpečnostních sborů v České republice, může to být Policie České republiky, Vězeňská služba, Justiční stráž, Vojenská policie aj. Taktika použití bývá napříč sbory stejná, co se liší jsou jednotlivé druhy, které sbory pro svou potřebu využívají. Ve výzbroji policie je nutné, aby všechna pouta jednoho typu měla stejný klíč.⁵⁹

V jednotlivých složkách PČR jsou ve výbavě různé druhy pout. Nejčastěji používaným druhem pout jsou náramková pouta řetízková. V běžné hlídkové činnosti jsou nejčastěji používána pouta typ RALK, které má příslušník ve službě na opasku. Tato pouta jsou ve výbavě policie již od druhé poloviny 20. století. Mezi výhody těchto pout patří jejich konstrukce, tvar ok pout neumožňuje spoutané osobě jakkoliv pootočit ruce. Nevýhodou těchto pout je absence oboustranného zámku a aretační pojistky, to znamená, že např. během eskorty osoby může dojít k samovolnému utažení pout. V rámci prevence zranění pak musí dojít ke chvilkovému povolení pout, případně přepoutání. Tyto pouta se dají různými triky uvolnit, buď stačí přímé působení síly a pouta v ozubech povolí, nebo se pouta dají uvolnit tlakem na pohyblivou čelist pout.

Tyto pouta už na některých útvarech nahrazují pouta Alfaproj, která mají na rozdíl od typu RALK aretační pojistku. Po stisknutí (aktivování) této pojistky se pouta nemohou samovolně dotáhnout a policisté poté nemusí řešit u poutaných osob povolování pout z důvodu vznikajících otoků a bolesti zapříčiněných přílišným utažením. Tyto pouta mají tedy dvouzápadkový zajišťovací mechanismus, a to dotáhnutím ozubeného segmentu k objímce, kdy dojde k těsnému obemknutí zápěstí a následné zamáčknutí aretační pojistky.⁶⁰ Tyto pouta lze odemknout z obou stran. Nevýhody novějšího typu pout Alfaproj spočívají ve skutečnosti, že na rozdíl od pout RALK tvoří oka pout kruh, to znamená, že i když osobu policista spoutá hřbety rukou k sobě, osoba může vcelku bez problémů ruce otočit dlaněmi

⁵⁹ HRAZDÍRA, Ivo a kol. *Základy metodiky výcviku a taktiky služebních zákroků*. 1. vyd. Praha: PA ČR, 1996. ISBN 80-85981-25-4.

⁶⁰ *alfaproj.cz: český výrobce zbraní a pout* [online]. [cit. 16.02.2024]. Dostupné z: <https://www.alfaproj.cz/servis/>

k sobě, kde již hrozí vyšší riziko provlečení pout zpoza zad dopředu nebo chycení nějakého předmětu, kterým může osoba zaútočit proti policistovi.

Obrázek č. 1 – Kovová pouta Alfaproj s aretační pojistkou ⁶¹

Spolu s těmito pouty mohou disponovat i pouty textilními, které jsou na rozdíl od pout kovových jednorázové. Výhodou u tohoto druhu je jejich kompaktnost, lehkost (22g), pohodlnost při nošení, díky výrazné žluté barvě umožňuje i ve ztížených světelných podmínkách rozeznat spoutané osoby. Výrobci vyrábějí i pouzdra na více kusů těchto pout. Tato pouta, ač působí primitivně, jsou velmi odolná a navržena tak, aby se neroztrhla při přímém působení 140 kg, ale hrozí u nich, že se dají přerazit o ostré předměty. Fixační mechanismus u těchto pout je tvořen otočným čepem se stranovým bodcem, který se protitahem automaticky zasekne a nepovolí. Lze je sejmout buď pomocí speciálního řezáku, řezáku na bezpečnostní pásy či záchranářského nože. Je ovšem doporučeno použít k sejmutí pout řezací prostředek, který má chráněné ostří, aby se předešlo pořezání spoutané osoby při snímání pout.⁶² Tato pouta se vyrábí i cvičná, která lze používat opakovaně a jejich mechanismus je téměř totožný s „ostrými“ pouty.

⁶¹ [alfaproj.cz](https://www.alfaproj.cz): český výrobce zbraní a pout [online]. [cit. 16.02.2024]. Dostupné z: <https://www.alfaproj.cz/pouta/>

⁶² [top-armyshop.cz](https://www.top-armyshop.cz): obchod s outdoorovým vybavením [online]. [cit. 12.02.2024]. Dostupné z: <https://www.top-armyshop.cz/magazin/druhy-policejnich-pout>

Obrázek č. 2 – Cvičná textilní pouta ESP (zdroj: autorka)

Pouta, která jsou v ČR nejčastěji vidět u speciálních jednotek jsou jednorázové plastové pásky, kterých může mít u sebe příslušník větší množství. Tyto pouta se snímají rozříznutím či rozstřížením. Plastové pásky se dají nosit buď v rovné formě, tzn. pásky ještě nejsou prostrčené zámkem, ale v tomto případě jsou nepřipravené k použití. Následná manipulace zahrnuje prostrčení tenkého konce zámkem, což je ve stresu a v rukavicích velmi obtížný úkol. Druhá možnost, jak plastové pásky nosit je předpřipravení pásků do kruhu, kdy je z hlediska objemnosti nutné pouta připnout na vnější stranu výstroje, kde je vysoké riziko zachycení se o překážky, zbraň, výstroj. Plastová pouta se používají převážně u policejních sborů v USA. Nevýhodou těchto pout je omezená odolnost, zdatnější osoby tyto pouta dokáží roztrhnout, dále riziko, že se osoba při nedbalejším stažení pout osvobodí a nebo naopak, že při přílišném utahení pout mohou osobě odumírat ruce. Proto česká firma ESP začala vyvíjet jednorázová textilní pouta, která jsou popsána výše.⁶³

⁶³ *euro-security.info: katalog produktů Euro security products* [online]. [cit. 14.02.2024]. Dostupné z: <https://www.euro-security.info/cs/jednorazovy-poutaci-system-esp.html>

Pouta, které se v běžné hlídkové činnosti nevyskytují a používají se pouze pro eskorty osob, jsou pouta s pantem a pouta s poutacím opaskem. Tyto poutací prostředky u PČR používají převážně pohotovostní a eskortní oddělení.⁶⁴ Pouta s pantem jsou vyrobená ze silné oceli a tudíž prakticky nepřetržitelná, a to díky mechanismu spojení ok obloukem, který funguje na stejném principu jako dveřní závěr.⁶⁵ I u tohoto typu pout se k odemčení využívají klíče. Nevýhodou těchto pout je menší flexibilita u převozu osoby a následná manipulace se spoutanou osobou.⁶⁶ Pouta s poutacím opaskem se využívají během eskorty k výraznějšímu omezení pohybu rukou spoutané osoby a tím dochází k eliminaci možnosti útoku osoby na policisty, aniž by osoba musela mít ruce spoutané za zády. Tato pouta jsou k poutacímu opasku přichycena řetízkem, který je provlečený v oku na opasku k tomu určenému. Poutací opasek se dá vytvořit i improvizovaně, kdy spoutané osobě pouta provlečou např. opaskem, který má na sobě.

Obrázek č. 3 – Pouta s poutacím opaskem⁶⁷

Velmi raritním druhem pout jsou pouta palcová, jejich funkce spočívá ve fixaci palců za kloubem palcového článku, kam se přikládají. Tato pouta jsou vhodná

⁶⁴ ČERNÝ, Pavel. *Taktická příprava: Metodika použití pout a vybraných donucovacích prostředků*. 2 vyd. [Praha] Ministerstvo vnitra odbor bezpečnostního výzkumu a policejního vzdělávání, 2003.

⁶⁵ *armed.cz: army shop* [online]. [cit. 16.02.2024]. Dostupné z: <https://www.armed.cz/clanky/vyber-pout/>

⁶⁶ *top-armyshop.cz: obchod s outdoorovým vybavením* [online]. [cit. 12.02.2024]. Dostupné z: <https://www.top-armyshop.cz/magazin/druhy-policejnich-pout>

⁶⁷ *gunshop.cz: obchod se sortimentem zaměřeným na střelbu a sebeobranu* [online]. [cit. 24.2.2024]. Dostupné z: <https://gunshop.cz/produkt/pouta-9926-niklopasek-predvadecci/>

zejména pro skryté nošení, díky jejich kompaktnosti. Nevýhodou u těchto pout je, že osoby s tenkými palci se mohou, i přes pevné stažení za kloubem palce, z těchto pout dostat. Čím silnější má osoba palce, tím lépe pouta palce fixují.⁶⁸ Mají dvouzápadkový zajišťovací mechanismus a lze je odemknout z obou stran.⁶⁹ U PČR se používají zejména u Útvaru pro ochranu prezidenta ČR.⁷⁰

Obrázek č. 4 – Palcová pouta⁷¹

Druhy pout, které běžně k vidění nejsou, jsou např. pouta pevná. Pouta se na rozdíl od klasických pout s řetízem snáze nasazují, drží ruce zadrženého blíže u sebe, čímž snižují mobilitu poutané osoby. Nevýhodou u těchto pout je masivní vzhled a vysoká váha, i když toto někteří výrobci vyřešili použitím vysoce odolného plastu.⁷²

Obrázek č. 5 – Pevná pouta⁷³

⁶⁸ HRAZDÍRA, Ivo a kol. *Základy metodiky výcviku a taktiky služebních zákroků*. 1. vyd. Praha: PA ČR, 1996. ISBN 80-85981-25-4.

⁶⁹ *army-shop.cz: obchod s armádním vybavením* [online]. [cit. 12.02.2024]. Dostupné z: <https://www.army-shop.cz/produkty/pouta-palcove---pouzdro/511.html>

⁷⁰ ČERNÝ, Pavel. *Taktická příprava: Metodika použití pout a vybraných donucovacích prostředků*. 2. vyd. [Praha] Ministerstvo vnitra odbor bezpečnostního výzkumu a policejního vzdělávání, 2003.

⁷¹ *armed.cz: army shop* [online]. [cit. 16.02.2024]. Dostupné z: <https://www.armed.cz/clanky/vyber-pout/>

⁷² tamtéž

⁷³ *top-armyshop.cz: obchod s outdoorovým vybavením* [online]. [cit. 12.02.2024]. Dostupné z: <https://www.top-armyshop.cz/magazin/druhy-policejnich-pout>

Dalším málo používaným druhem pout jsou pouta spojená čepy, která jsou kompromisem mezi pouty spojené pantem a pouty spojené řetězem. Tato pouta na rozdíl od pout s pantem poskytují větší flexibilitu spoutané osobě a jsou stále vysoce odolné. Tato pouta se odemykají za pomoci speciálních klíčů.

Speciální eskortní systém, tzv. medvěd, kombinuje pouta na ruce s pouty na nohy. Tato pouta jsou vzájemně spojena pevným řetězem, který zabraňuje jakémukoliv nežádoucímu pohybu spoutané osoby. Jak vrchní, tak spodní pouta mají dvou západkový zajišťovací mechanismus uzavíracího segmentu, oboustranné odemykání a spojení vysokopevnostními řetězy. Aretační pojistka je ruční.⁷⁴

Poutací prostředek, který může výrazně snížit počet zranění, polohové asfyxie a úmrtí při zadržení při pokusu o kontrolu násilného subjektu a umožnit lékařské ošetření během zadržení, je tzv. the WRAP. Tento imobilizační systém osobě zafixuje nohy od kotníku po bok a pomocí postroje osobu zajistí v poloze vsedě.⁷⁵

Obrázek č. 6 – Poutací systém "the WRAP"⁷⁶

Jak už bylo zmíněno v kapitole 2, osobu můžeme na základě zákonného oprávnění spoutat či připoutat i tzv. improvizovaným poutacím prostředek. Pojem

⁷⁴ *alfaproj.cz: český výrobce zbraní a pout* [online]. [cit. 16.02.2024]. Dostupné z: <https://www.alfaproj.cz/pouta/> 16.2.

⁷⁵ *officer.com: law enforcement magazine* [online]. [cit. 16.02.2024]. Dostupné z: <https://www.officer.com/command-hq/corrections/handcuffs-restraints/product/10046245/safe-restraints-inc-the-wrap>

⁷⁶ *officer.com: law enforcement magazine* [online]. [cit. 16.02.2024]. Dostupné z: https://www.officer.com/command-hq/corrections/product/10051245/safe-restraints-inc-the-soft-cuff-wrap?__cf_chl_tk=eJvfzIEYM8Ha2rA24Tfe__8EBqOJQ1r3O46nexa3No0-1708950300-0.0-5522

tohoto prostředku není nikde stanovený, jakýkoliv prostředek lze v případě nutnosti použít jako pouta. Od tohoto prostředku se požaduje, aby byl pevný a jeho použití nezpůsobilo osobě zranění. Příkladem tohoto prostředku může být lano, tkaničky od bot, lepící páska duct tape atd.

K jednotlivým druhům pout výrobci poskytují i pouzdra. Pouzdra na kovová pouta se dělají nejčastěji kožená či látková s možností upevnění na služební opasek nebo na taktickou vestu. Tato pouzdra mohou být buď otevřená nebo zavřená. U pouzdra je důležité, aby bylo možné pouta zafixovat proti ztrátě, a to buď drukem nebo na suchý zip. A zároveň, aby bylo možné pouta z pouzdra vytáhnout jednou rukou. Některá pouzdra mají i kapsičku na náhradní klíč.⁷⁷ Pouzdra na textilní pouta se vyrábí pro 3, 6 nebo 9 ks textilních pout. Pouzdro je možné mít jak na opasku, tak na taktické vestě a v případě potřeby jsou pouta rychle k dispozici.⁷⁸

V případě služby v civilním oděvu je možné kromě palcových pout nosit i běžná náramková pouta s řetízkem v podpažním pouzdře v kombinaci se zbraní nebo na opasku.⁷⁹

⁷⁷ *obrana.cz: obchodní portál Euro security products* [online]. [cit. 14.02.2024]. Dostupné z: <https://www.obrana.cz/shop/kategorie/pouzdro-na-pouta>

⁷⁸ *euro-security.info: katalog produktů Euro security products* [online]. [cit. 14.02.2024]. Dostupné z: <https://www.euro-security.info/cs/textilni-jednorazova-pouta.html>

⁷⁹ ČERNÝ, Pavel. *Taktická příprava: Metodika použití pout a vybraných donucovacích prostředků*. 2 vyd. [Praha] Ministerstvo vnitra odbor bezpečnostního výzkumu a policejního vzdělávání, 2003.

6 Výcvik

Výcvik policisty k používání donucovacích prostředků je podmínkou dle §51 ZoPČR, která musí být při zákroku s použitím DP splněna. Tato podmínka zároveň vylučuje možnost použití prostředků, které se nenachází ve výzbroji policie, a tudíž policista nemohl být k jejich použití policií vycvičen. Policista může použít i prostředky, k jejichž použití není vycvičen, ale v ten moment dle práva jedná za okolností vylučujících protiprávnost a tudíž DP nepoužívá. Zákon v tomto paragrafu nestanoví rozsah, frekvenci či typ výcviku, toto ponechává na policii samotné. Tato podmínka může být splněna i úplným jednorázovým výcvikem. Policie zodpovídá za skutečnost, že policista má po absolvování výcviku osvojené odborné znalosti a dovednosti, které jsou pro použití DP nezbytné. Problematiku výcviku dále upravují interní akt řízení, jedním z nich je např. závazný pokyn policejního prezidenta č. 4/2009, o provádění služební přípravy příslušníků Policie České republiky.⁸⁰ Tento ZPPP stanoví cíle služební přípravy, její obsah, bezpečnostní pravidla a podobu následných prověrek z činností, které si policista během služební přípravy osvojí.

Během kvalifikační přípravy se noví policisté seznamují s donucovacími prostředky, které budou ve službě používat, včetně služebních pout. Na kvalifikační přípravu poté navazuje služební příprava, která je *určená k soustavnému získávání, udržování a prohlubování odborné způsobilosti potřebné pro výkon služby a zastávaného služebního místa.*⁸¹

Součástí kvalifikační přípravy je nácvik použití donucovacích prostředků. V oblasti pout se výcvik zaměřuje na nošení, připoutání, přikládání pout, snímání pout, poutací polohy, jednorázová pouta, pouta s poutacím opaskem, předváděcí řetízky a připoutání více osob.⁸²

⁸⁰ VANGELI, Benedikt. *Zákon o Policii České republiky. Komentář*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014. ISBN 978-80-7400-543-5.

ŠTEINBACH, Miroslav et al. *Zákon o Policii České republiky. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019. ISBN 978-80-7598-193-6.

⁸¹ Závazný pokyn policejního prezidenta č. 4/2009, o provádění služební přípravy příslušníků Policie České republiky, ve znění k 19.1.2009, čl. 1 odst. 1.

⁸² Příloha č. 2 k závaznému pokynu policejního prezidenta č. 4/2009, čl. 1 odst. 3 písm. b).

Při nošení pout je důležité, aby pouta byla umístěna tak, že jsou dostupná oběma rukama. Z důvodu předcházení úrazu při pádu a pohodlnosti při nošení či delším sezení v autě je vhodnější umístění kovových pout vpředu na opasku. Pouta je důležité nosit pečlivě upevněná, aby svým zvukem neupoutávala pozornost a aby např. při pronásledování pachatele nedošlo k jejich ztrátě.⁸³ Pouta, resp. pohyblivá část pout, se nosí v pouzdře vždy stejným směrem, aby byl policista schopen osobu spoutat i ve ztížených světelných podmínkách. Dále se pouta nosí v pohotovostní poloze zacvaknutá na poslední ozub, což umožňuje policistovi rychlé nasazení pout.

Pouta je důležité udržovat v perfektním stavu, jejich špatný stav vede k závadám a ohrožení úspěšnosti zákroku. Mezi nejčastější závady patří špatné protáčení náramků, které je třeba vyčistit a pouta promazat, nebo ohnutí ramen náramků, kdy pouta nejdou zaklapnout.⁸⁴ Důležité je pouta pravidelně zkoušet, ať už jejich funkčnost, tak i pevnost ozubů, kdy je možné při vyvinutí určité síly, v důsledku opotřebování těchto ozubů, pouta uvolnit.

Dále uvedené skutečnosti se vztahují k druhé výcvikové skupině služební přípravy, do které se zařazují policisté, kteří vykonávají základní policejní činnosti v oblasti dohledu nad veřejným pořádkem a bezpečností, dopravou atp., jejichž služební náplň přímo souvisí s prováděním služebních zákroků proti pachatelům trestné činnosti.⁸⁵ Optimální rozsah služební přípravy v této skupině je stanoven na 16 pracovních dnů, kdy ostré střelby ze služební pistole provádějí policisté minimálně 8x za rok a nácvik používání donucovacích prostředků a nácvik základních taktických dovedností provádějí také minimálně 8x za rok.⁸⁶

Situace, ze kterých jsou policisté, průběžně proškolení, jsou poutání ozbrojeného nebezpečného pachatele na zemi vleže na břicho s pokyny a pod

⁸³ ČERNÝ, Pavel. *Taktická příprava: Metodika použití pout a vybraných donucovacích prostředků*. 2 vyd. [Praha] Ministerstvo vnitra odbor bezpečnostního výzkumu a policejního vzdělávání, 2003.

⁸⁴ HRAZDÍRA, Ivo a kol. *Základy metodiky výcviku a taktiky služebních zákroků*. 1. vyd. Praha: PA ČR, 1996. ISBN 80-85981-25-4.

⁸⁵ Příloha č. 3 k závaznému pokynu policejního prezidenta č. 4/2009, čl. 2 odst. 2.

⁸⁶ Závazný pokyn policejního prezidenta č. 4/2009, o provádění služební přípravy příslušníků Policie České republiky, ve znění k 19.1.2009, čl. 8 odst. 4.

hrozbou namířené střelné zbraně, kdy má pachatel buď skrytou střelnou zbraň či bodnou nebo střelnou zbraň v ruce, a poutací polohy a poutání v leže na zemi a ve stoje u stěny.⁸⁷

⁸⁷ Příloha č. 6 k závaznému pokynu policejního prezidenta č. 4/2009

7 Taktika přikládání pout

Pro zajištění bezpečnosti zasahujících policistů je důležité dodržovat několik zásad, které pomohou k úspěšnému a bezpečnému dokončení zákroku, včetně použití pout. Před nasazením pout je nutné osobu navést do polohy, která jí ztíží možnost zaútočit na policistu během poutání, tzv. poutací poloha. Poutací polohy jsou dvě základní, ve stoje u stěny a vleže. Další poutací polohy, v kleče, ve vozidle a ve stoje, jsou v osnovách výcviku speciálních jednotek, např. zásahová jednotka, speciální pořádková jednotka.⁸⁸ Pouta je důležité nasazovat pouze jednou rukou, svou silnější, v případě, že by policista při poutání nedržel pouta pevně, pachatel by se mohl vytrhnout a policistu pouty zranit. Při poutání policista k pachateli přistupuje tak, že má bok se zbraní odvrácený od pachatele. Policista musí mít při poutání osoby neustále pod kontrolou alespoň jednu její paži až do okamžiku nasazení jednoho pouta a poté paži fixovat tímto poutem. V případě, že jsou pouta vybavena aretační pojistkou, je výhodné ji využít. Zákon nestanoví způsob přiložení pout, je možné osobu spoutat s rukama vpředu, za zády, je možné ji připoutat ruku ke kotníku.⁸⁹ Ovšem z důvodu vlastní bezpečnosti by měl policista ruce pachatele poutat zpravidla s rukama vzadu. Při zákroku pachatel nesmí sledovat policistu, který poutání provádí. Spoutaný pachatel nesmí nikdy zůstat bez dozoru. V případě zákroku, při kterém je použita zbraň, se policista nikdy nedotýká pachatele střelnou zbraní. Těsně před např. úchopem ruky policista zbraň ukládá do pouzdra. Přiložená pouta je vhodné během dalších úkonů kontrolovat, aby nedošlo k jejich uvolnění, pootočení apod.⁹⁰

Potíže, které mohou při použití pout nastat, jsou nedostatečná flexibilita ramenních kloubů, abnormálně tenké paže pachatele a hodinky na ruce pachatele. Snížená flexibilita kloubů se dá vyřešit využitím dvou párů propojených pout, druhý pár má buď poutající policista u sebe nebo je poskytne druhý policista z hlídky. Pachatelé s abnormálně tenkými pažemi se dokáží dostat z pout i když jsou uzamčené na

⁸⁸ Příloha č. 6 k závaznému pokynu policejního prezidenta č. 4/2009.

⁸⁹ HRAZDÍRA, Ivo a kol. *Základy metodiky výcviku a taktiky služebních zákroků*. 1. vyd. Praha: PA ČR, 1996. ISBN 80-85981-25-4.

⁹⁰ ČERNÝ, Pavel. *Taktická příprava: Metodika použití pout a vybraných donucovacích prostředků*. 2. vyd. [Praha] Ministerstvo vnitra odbor bezpečnostního výzkumu a policejního vzdělávání, 2003.

poslední ozub. Tento problém se dá vyřešit provléknutím oka jednoho pouta s druhým, čímž se výrazně omezí prostor pro ruce. V případě, že by pachatel měl na ruce hodinky, se pouta nasadí vedle hodinek.⁹¹ V situaci, kdy by šla, z důvodu síly zápěstí, kovová pouta zacvaknout pouze na jeden, dva ozuby, je možné pouta zkombinovat s pouty textilními, nebo použít dvoje kovová pouta. U použití dvou párů kovových pout je důležité myslet na jejich pozdější snímání a zacvaknout je způsobem, který umožňuje odemknout klíčkem jedny i druhé pouta ze strany, kde se pouta vzájemně nedotýkají.

Při samotném úkonu poutání policista drží pouta v dominantní ruce tak, že řetízek pout svírá v dlani a pohyblivé části pout směřují dopředu. Takto jsou pouta připravena k použití. Před přiložením pout musí policista osobě vyhrnout rukávy a případně posunout předměty, které má osoba na zápěstí. Pouta se v tomto držení přikládají tak, že první se přiloží lehkým úderem to pouto, které je na malíkové straně ruky, která drží pouta. Takto se poutání provádí z důvodu, kdy by pachatel kladl odpor, policista má větší šanci přiložit i druhé pouto, které je na palcové straně, kde má větší sílu. Pouta se pachateli přikládají tak, aby jeho dlaně směřovali od sebe. Tato technika poté zabraňuje pachateli uchopit jakékoliv předměty, kterými by mohl vést útok vůči policistům.

7.1 Poutací polohy

Jednotlivé poutací polohy se mohou mírně lišit dle toho, jestli je na místě zasahující policista sám či ve dvojici, jestli pachatel klade odpor apod.

7.1.1 Vleže na zemi

Nejbezpečnější poutací poloha pro policistu je, když pachatel leží na břiše s rukama od těla a dlaněmi nahoru. Do této polohy policista pachatele dostane buď pokyny s hrozbou použití DP nebo porazem. V případě, že pachatel klade pouze pasivní odpor, použití technických donucovacích prostředků (teleskopický obušek, slzotvorný sprej) by bylo ve většině případů nepřiměřené, provádí se tedy pomocí hmatů a chvatů poraz. V případě aktivního odporu, ať už ozbrojeného či

⁹¹ HRAZDÍRA, Ivo a kol. *Základy metodiky výcviku a taktiky služebních zákroků*. 1. vyd. Praha: PA ČR, 1996. ISBN 80-85981-25-4.

neozbrojeného pachatele, se škála možného použití donucovacích prostředků zvětšuje a již existuje možnost navést osobu do poutací pozice pod hrozbou použití některého z DP.

Taktika poutací polohy vleže na zemi se liší způsobem, jakým se pachatel na zem dostane. V případě použití pokynů s hrozbou použití DP policista pachatele do této pozice rovnou navede. Po navedení osoby do poutací polohy poutající policista ukládá DP a přechází k poutání. Při porazu pachatel dopadne nejčastěji na záda, kdy ho policista musí pomocí páky na ruku přetočit do polohy na břicho. Tato páka se provádí zafixováním lokte pachatele mezi kolena policisty, úchopem za zápěstí, následné překročení pachatele a otočení zafixované ruky do kruhu, díky kterému se přetočí na břicho (viz obr. 8). Následně rovnou pachatele zaklekává a přikládá pouta. U porazu hrozí nebezpečí, že pachatel stihne spojit ruce na hrudníku dříve, než mu stihne policista jednu ruku zafixovat. Možnost, jak spojení rukou předejít je, že policista svou ruku podvlékne pod rukou pachatele, zapře podvlečenou ruku o koleno, druhým kolenem se zapře o bok pachatele a znemožní mu přitáhnout svou ruku k hrudníku (viz obr. 7). Jestliže se pachateli povede spojit ruce na hrudníku, policista se ho snaží přetočit obličejem k zemi, hlavu zafixuje mezi kolena, podebírání jeho vrchní ruku a snaží se ji prudkými pohyby uvolnit. Jakmile se policistovi povede ruku pachatele uvolnit, stoupá si a pomocí páky ho opět přetáčí do polohy na břicho. Pokud by se pachatel během porazu přetočil na břicho a schoval ruce pod sebe, nejdříve k němu policista nepřistupuje a pokládá pachateli výzvy, aby dal ruce od těla dlaněmi nahoru. Jestliže toto nezabere, policista zakleknutím fixuje nohy pachatele a pomocí teleskopického obušku

vytváří tlak na kotník a způsobuje mu bolest do té doby, než dá pachatel ruce od těla.

Obrázek č. 7 – Prevence spojení rukou na hrudníku (zdroj: autorka)

Obrázek č. 8 – Přetočení osoby z pozice na zádech do pozice na břicho (zdroj: autorka)

V momentě, kdy má pachatel ruce od těla, policista úchopem za zápěstí a loket fixuje jednu ruku a zároveň s pootočením ruky za záda pachatele kleká kolenem na jeho lopatku. Při poutání je vhodné, aby měl pachatel otočenou hlavu na druhou stranu, než na které klečí poutající policista, a nesledoval další činnost policisty. Následně způsobem uvedeným výše přiloží jedno pouto, poté dá pokyn pachateli, kam má dát druhou ruku a dopoutá druhou ruku. Technika poutání v případě použití textilních pout se liší, jestliže pachatel při poutání klade odpor či nikoliv. Jestliže odpor neklade, je možné mu oko pout přetáhnout přes ruku, oko dotáhnout a totéž opakovat s druhou rukou. V situaci, kdy pachatel klade aktivní odpor, si policista navlékne oko pouta na vlastní ruku, chytí prsty pachatele, oko přetáhne na jeho zápěstí a utáhne, totéž opakuje u druhé ruky.

7.1.2 Poutání na zemi ve dvojici

Základní taktické rozestavení dvoučlenné hlídky je do písmena L, v případě hrozby použití střelnou zbraní do písmena V, kdy nehrozí vzájemné ohrožení členů

hlídky. V případě poutání ve dvoučlenné hlídce jsou dvě možnosti. V první z nich poutá pouze jeden z policistů a druhý tzv. jistí, to znamená, že má pachatele pod kontrolou a zároveň zabezpečuje okolí zákroku a druhý policista může uložit donucovací prostředek nebo zbraň do pouzdra a přistoupit k poutání. Zajišťující policista, pokud má v ruce teleskopický obušek, je schopen kolegovi pomoci v případě nečekaného útoku pachatelem a to např. způsobem, kdy obuškem přitlačí pachatelovu hlavu k zemi. Druhá možnost nastává v případě, kdy je potřeba ke spoutání osoby fyzická převaha policistů. Policista který jistí, ukládá donucovací prostředek, který má v ruce, do pouzdra, a zaujímá poutací pozici naproti kolegovi.

7.1.3 Ve stoje

Policisté mohou samozřejmě poutat pachatele i ve stoje a to v situaci, kdy mají pachatele plně pod kontrolou a tudíž pro ně nepředstavuje žádné riziko. Osobu lze v této poutací poloze spoutat s rukama vepředu i vzadu. Při poutání pachatele s rukama vzadu je pro zvýšení kontroly nad situací pachatel rozkročený, předkloněný a s rukama za zády. Tato pozice je pro pachatele nestabilní a znesnadňuje mu případný útok na policisty. Policista stojí tak, aby měl od pachatele odvrácený bok se zbraní. První poutá ruku, která je blíže ruce, ve které drží pouta, pouto utáhne a to samé provede i u druhé ruky. S rukama před tělem pachatele poutáme např. z důvodu jeho eskorty, kdy je na místě dostatek policistů a pachatel tedy nepředstavuje téměř žádné riziko. Ruce pachatele otočíme tak, aby malíková hrana směřovala nahoru, a pouta jsou tedy přiložena opět technikou, kdy dlaně spoutané osoby směřují od sebe.

Obrázek č. 9 – Poutací poloha ve stoje (zdroj: autorka)

7.1.4 Ve stoje s oporou o zeď

V situaci, kdy policisté musí, z taktických či jiných důvodů, poutat pachatele ve stoje, je důležité co nejvíce omezit jeho pohyb. Toho lze docílit opřeným hrudníkem o zeď, rukama od těla, otočenou hlavou na stranu, maximálním rozkročením, vytočením špiček nohou od sebe, posunutím nohou od stěny. Policista má opět při přistupování k pachateli odvrácený bok se zbraní. Policista k pachateli přistupuje tak, že levou nohu má mezi nohama pachatele, levou rukou tlačí do jeho zad, pravou rukou vyndává z pouzdra pouta a poutá nejdříve ruku, která je blíže ruce, ve které drží pouta, pouto utáhne a to samé provede i u druhé ruky.⁹² Prohlídku pachatele následně provede ve stoje.

⁹² HRAZDÍRA, Ivo a kol. *Základy metodiky výcviku a taktiky služebních zákroků*. 1. vyd. Praha: PA ČR, 1996. ISBN 80-85981-25-4.

Obrázek č. 10 – Poutací poloha ve stoje s oporou
(zdroj: autorka)

7.1.5 V kleče

Z hlediska rizika pro policisty je poutací pozice vkleče méně bezpečná než poutací pozice vleže a bezpečnější než poutací pozice ve stoje. Policista do této pozice navede pachatele pokyny, aby si klekl na jedno koleno, poté na druhé, překřížil nohy a ruce dal buď na zátylek hlavy nebo za záda. K pachateli policista přistupuje obezřetně, přední nohou mu lehce sešlápne překřížené nohy, čímž vyvíjí bolestivý

tlak, a spoutá ho. Po spoutání v této poloze policista pachatele opatrně stáhne na zem do polohy na břicho a provede prohlídku osoby.⁹³

Obrázek č. 11 – Poutací poloha vkleče (zdroj: autorka)

7.2 Použití poutacího opasku

Poutací pás lze nasadit pachateli bez ohledu na to, zda je spoutaný či nikoliv. Poutací pás se nespoutanému pachateli nasazuje zezadu, pod svrchní vrstvy oblečení, po jeho dotažení se řetízkem provlečeným shora dolů opasek zaaretuje. Pouta se vloží do oka řetízku a zatočí. Pás se posouvá po těle pachatele směrem k rukám, kdy první se poutá ruka, která je nejbližší. Následně se pás přetočí před tělo pachatele a dopoutá se i druhá ruka. Při nasazení poutacího opasku již spoutanému pachateli se postupuje obdobně jako v předešlém případě, pás se ale před tělo pachatele přetočí rovnou. Pouta, která jsou na poutacím opasku, se nasazují výš než stávající pouta. Původní pouta se sejmou, pouta z opasku se dotáhnou a zaaretují.

⁹³ HRAZDÍRA, Ivo a kol. *Základy metodiky výcviku a taktiky služebních zákroků*. 1. vyd. Praha: PA ČR, 1996. ISBN 80-85981-25-4.

Technika nasazení poutacího pásu osobě, která má zraněnou ruku, je lehce modifikována. Jedno oko pout se provlékne okem, ve kterém je provlečený řetízek opasku, a druhé oko pout se nasadí pachateli na zdravou ruku. Zraněnou ruku lze pachateli fixovat na těle použitím obvazového materiálu, který zamezí dalšímu pohybu.

7.3 Taktika zatýkání většího počtu pachatelů

V situaci, kde je na více pachatelů policista sám, mu nezbyvá nic jiného, než je pod hrozbou použití střelné zbraně přinutit přejít do polohy vleže nebo do polohy ve stoje s opřením o zeď a takto počkat do příjezdu posil.⁹⁴

V odlišné situaci, když jsou na místě dva policisté s větším počtem pachatelů a omezenou výbavou pout, lze spoutat více pachatelů k sobě. Spoutání tří pachatelů dvěma páry pout lze provést způsobem, kdy se první osoba spoutá s rukama za zády, dlaněmi od sebe, druhá osoba, pod levou rukou již spoutané osoby, provlékne svou pravou ruku, na kterou se nasadí první oko z druhého páru pout a zbylé oko pouta se nasadí na pravé zápěstí třetího pachatele.⁹⁵

7.4 Rizika

V situaci, kdy pachatel v průběhu poutání začne klást odpor, má policista možnost tento odpor překonat, nebo situaci vyřešit hrozbou použití DP. Možnosti překonání tohoto odporu se liší podle poutací pozice. V pozici, kdy je pachatel poután ve stoje opřený o zeď, ho může policista odstrčit na zeď, použít úder nebo kop do bolestivých částí těla, popř. ho porazit prošlapem v podkolenní jamce. V poutací pozici vleže lze do pachatele strčit, nebo vyvinout větší bolestivý tlak na překřížené nohy. Při poloze vleže lze odpor překonat úderem fixujícím kolenem, fixací hlavy na podložce nebo zkroucením ruky pákou za záda. V situaci, kdy by si policista nebyl jistý, že odpor zvládne překonat, urychleně se od pachatele

⁹⁴ HRAZDÍRA, Ivo a kol. *Základy metodiky výcviku a taktiky služebních zákroků*. 1. vyd. Praha: PA ČR, 1996. ISBN 80-85981-25-4.

⁹⁵ ADAMS, Ronald John, Thomas Mc TERNAN a Mike Charles REMSBERG. *Jak přežít v betonové džungli (street survival): Zkušenosti amerických policistů v boji se zločinem*. 1. vyd. Praha: Armex, 2001. ISBN 80-86244-19-9.

vzdálí a řeší situaci pokyny s hrozbou použití DP nebo zbraně. Zvládnutí tohoto odporu musí být důraznější, než je samotný útok, v případě bezprostředního kontaktu policisty s pachatelem může dojít k nebezpečí zápasu na zemi, úderu pouty či ke ztrátě služební zbraně.⁹⁶

Dalším rizikem může být situace, kdy má u sebe pachatel klíček od pout. V případě neprovedení prohlídky nebo nedbalého provedení prohlídky ho policista může přehlédnout a pachatel se může z pout bez větších problémů dostat.

7.4.1 Asfyxie

Po nasazení pout jsou policisté odpovědní za zdravotní stav pachatele. Po velmi medializované tragédii, která se odehrála 25.05.2020 v Minnesotě, USA, kdy po zákroku místní policie zemřel George Floyd, se začalo hojně mezi odbornou i laickou veřejností mluvit o bezpečnosti a účinnosti poutací polohy v leže, kdy poutaná osoba leží na břicho a policista její polohu fixuje tím, že jí tlačí holení na šiji. V České republice došlo k takovéto diskuzi o necelý rok později, kdy se podobný incident stal v Teplicích. Tam, po zákroku policie, zemřel muž, který byl pod vlivem pervitinu a tato intoxikace zapříčinila zadušení při neadekvátní poloze těla. Takovéto situace jsou po těchto incidentech pod drobnohledem médií i veřejnosti.

V kontextu soudního lékařství lze hovořit o tzv. polohové asfyxii. Asfyxie je forma dušení. Dušení vede k nedostatečnému zásobení životně důležitých orgánů kyslíkem a k jejich poškození. Nejcitlivějším orgánem na nedostatek kyslíku je mozek. Úplné zástava přívodu kyslíku do mozku se začíná projevovat tak, že do 7 sekund dochází přechodné ztrátě zraku, do 10-15 sekund nastupuje bezvědomí, po 5-7 minutách nastává smrt mozku (dle transplantačního zákona se smrt mozku = smrti člověka) a po 10 minutách nastává smrt organismu.⁹⁷ Asfyxii můžeme v souvislosti se zákroky policie rozdělit na polohovou (poziční) a na traumatickou.

⁹⁶ ČERNÝ, Pavel. *Taktická příprava: Metodika použití pout a vybraných donucovacích prostředků*. 2 vyd. [Praha] Ministerstvo vnitra odbor bezpečnostního výzkumu a policejního vzdělávání, 2003.

⁹⁷HIRT, Miroslav a kol. *Soudní lékařství I*. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-5680-6.

Polohová asfyxie se dá přeložit jako zadušení při neadekvátní poloze těla. Tato asfyxie může nastat při takové poloze, která znemožňuje nebo podstatně omezuje normální dýchání. Zvláštním případem této formy je asfyxie z fyzického omezení u vysoce excitovaných osob (např. intoxikovaní jedinci, psychiatrickí pacienti). Typickým příkladem je poloha na břicho nebo poloha hlavou dolů.⁹⁸

Traumatickou asfyxií lze přeložit jako zadušení znemožněním dýchacích pohybů. K zadušení formou znemožnění dýchacích pohybů dochází při kompresi nebo fixaci trupu, které podstatným způsobem omezí či zcela znemožní pravidelné dýchací pohyby.⁹⁹ Tato forma dušení se od poziční asfyxie liší přítomností komprese trupu, ale oba tyto typy dušení mohou koexistovat.

Vyšetřování provedené Generální inspekcí bezpečnostních sborů po zákroku v Teplicích neshledalo pochybení v postupu policistů. Případem se po medializaci zabývala i zástupkyně ombudsmana, která neshledala pochybení v použití donucovacích prostředků, ale v tom, že hlídka měla přivolat lékařskou pomoc dříve. Postupu policistů také vytkla, že v případě, kdy dojde k omezení osobní svobody a nasazení pout v této poloze, je nutné, aby policista, který osobu zajišťuje, nepřetržitě sledoval její stav (kontroloval dýchání a stav vědomí osoby, proti které směřuje zákrok), je-li to možné přetočil osobu do jiné polohy a v případě kolapsu začal s poskytováním první pomoci. Toto zástupkyně ombudsmana kvalifikovala jako porušení povinnosti dbát na život a zdraví osoby, vůči níž zákrok směřuje.¹⁰⁰

Tato událost, podle policejního prezidenta, vedla ke změně metodiky zacházení se silně obézními lidmi, s lidmi pod vlivem návykových látek a se silně agresivními osobami. Změnou zacházení s obézními osobami se rozumí změna polohy ihned po spoutání. Tyto osoby, které jsou spoutány ležící na břicho, a mohou se udusit váhou vlastního těla, je důležité bez zbytečného odkladu po spoutání fixovat v poloze na boku, je-li tento způsob způsobitelný zamezit další agresi, anebo jsou

⁹⁸ HIRT, Miroslav a kol. *Soudní lékařství I*. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-5680-6.

⁹⁹ *tamtéž*

¹⁰⁰ ŠIMŮNKOVÁ, Monika. *Stanovisko veřejného ochránce práv* [online]. [cit. 25.1.2024]. Č. j.: KVOP-53657/2021. Dostupné z: <https://www.ochrance.cz/uploads-import/ESO/4022-21%20MK%20ZSO.pdf>

položeny na bok či posazeny, a to již bez další fixace, pakliže se osoba zklidnila a spolupracuje. Policista je povinen po celou dobu sledovat zdravotní stav osoby a v případě zranění, jakmile to okolnosti dovolí, poskytne zraněné osobě první pomoc a zajistí lékařské ošetření.¹⁰¹

Jestliže při zákroku utrpěla osoba zranění, které vyžaduje lékařské ošetření, a zároveň to bezpečnostní situace dovoluje, osobě se spoutají ruce před tělem opět dlaněmi od sebe. Bezpečnost zdravotníků lze zvýšit i vytvořením improvizovaného poutacího opasku, kdy je možné pouta podvléknout pod opaskem, který má osoba na sobě.

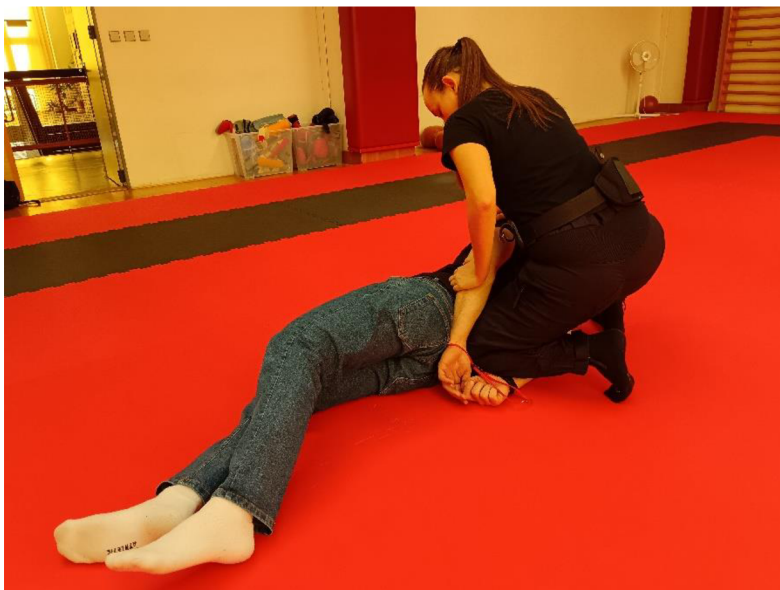
7.5 Postup po nasazení pout

7.5.1 Prohlídka osoby

V souladu s §35 ZoPČR se policista přesvědčuje o tom, zda u sebe pachatel nemá zbraň nebo jiný nebezpečný předmět. Před provedením prohlídky osoby policista zjišťuje dotazem, zda u sebe pachatel nemá žádné nebezpečné předměty či zbraň. V případě kladné odpovědi následuje otázka na umístění předmětu a následná prohlídka se provádí se zvýšenou opatrností. S opatrností postupuje policista i pokud odpověď bude negativní, pachatel nemusí říkat pravdu. Kromě zbraní či jiných nebezpečných předmětů u sebe může mít pachatel i klíček od policejních pout. Při prohlídce se kontroluje jako první oblast, která je v dosahu pachatelových rukou. Dále se postupuje systematicky od hlavy až k nohám. Z důvodu bezpečnosti lze k prohlídce např. kapes využít teleskopického obušku a baterky. Všechny předměty, které policista u pachatele při prohlídce najde, vloží do sáčku. Po dokončené prohlídce tedy pachatel u sebe nemá žádné předměty.

Technika prohlídky u osoby spoutané vleže se provádí jejím přetočením na bok a v situaci, kdy by osoba kladla aktivní odpor, zafixováním jejích rukou prokleknutím mezi nimi (viz obr. 12).

¹⁰¹ ŠIMŮNKOVÁ, Monika. *Stanovisko veřejného ochránce práv* [online]. [cit. 25.1.2024]. Č. j.: KVOP-53657/2021. Dostupné z: <https://www.ochrance.cz/uploads-import/ESO/4022-21%20MK%20ZSO.pdf>

Obrázek č. 12 – Prohlídka osoby – pozice kolena při fixaci rukou ¹⁰² (zdroj: autorka)

7.5.2 Manipulace se spoutanou osobou

Po provedené prohlídce u osoby spoutané vleže je nutné ji, s její dopomocí, postavit a provádět další úkony. Během zdvihu policista pachateli sděluje pokyny, co po něm bude vyžadovat. Tento úkon policista provádí v pozici, kdy je pachatel na boku, úchytem za ruce a krk pachatele, čímž ho posadí. Celý následný proces probíhá rotačním pohybem, během kterého policista jednou rukou fixuje krk pachatele a druhou rukou jeho ruce. Z pozice sedu si pachatel kleká a následně se staví na nohy.

7.5.3 Způsob odvádění

Po omezení osobní svobody je nutné takto omezenou osobu zpravidla někam přepravit k provedení dalších potřebných úkonů. Pro zachování bezpečnosti zasahujících policistů existují tzv. odváděcí klíče, které dovolují policistům mít spoutanou osobu pod naprostou kontrolou a případné pokusy o odpor bez většího úsilí překonat. Odváděcí klíč lze provádět buď tlakem na loket, chycením za řetěz pout, nebo s pomocí teleskopického obušku.

Odváděcí klíč na loket policista provádí tlakem své ruky proti loktu pachatele směrem dolů a druhou rukou mu fixuje krk, čímž pachatele drží v předklonu

¹⁰² pro účely této práce zde není dodržena podmínka osob stejného pohlaví

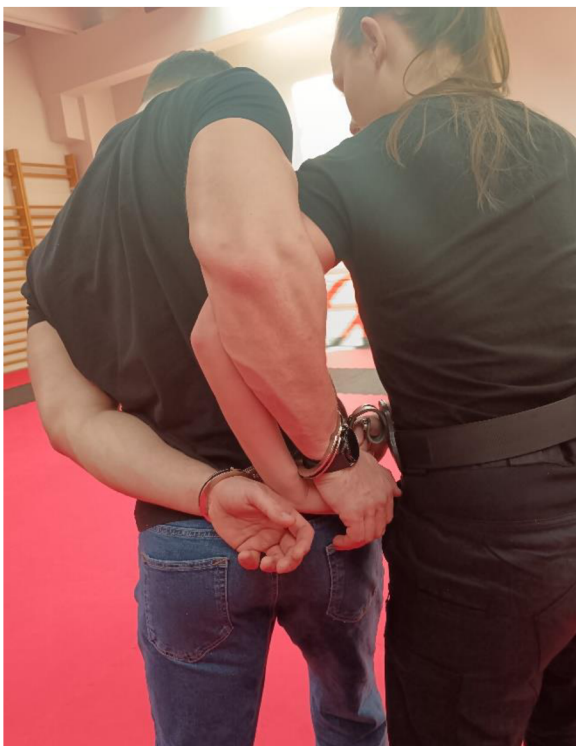
a odvádí ho. V situaci, kdy by se pachatel snažil napřímit, lze rukou, která byla na krku, chytit zápěstí bližší ruky pachatele, druhou rukou, která je v klíči, chytit svou paži a hrudníkem zatížit loket pachatele. Tento úchop je pro policistu stabilní a pro pachatele je velmi obtížné se napřímit. Když by pachatel pokračoval v aktivním odporu, či ho stupňoval a policista ho nezvládne udržet v odváděcím klíči, lze ruku, která tlačí na loket pachatele, protáhnout z vnější strany mezi rukama pachatele a táhnout pachatele směrem nahoru.

Obrázek č. 13 – Odváděcí klíč prováděný tlakem na loket (zdroj: autorka)

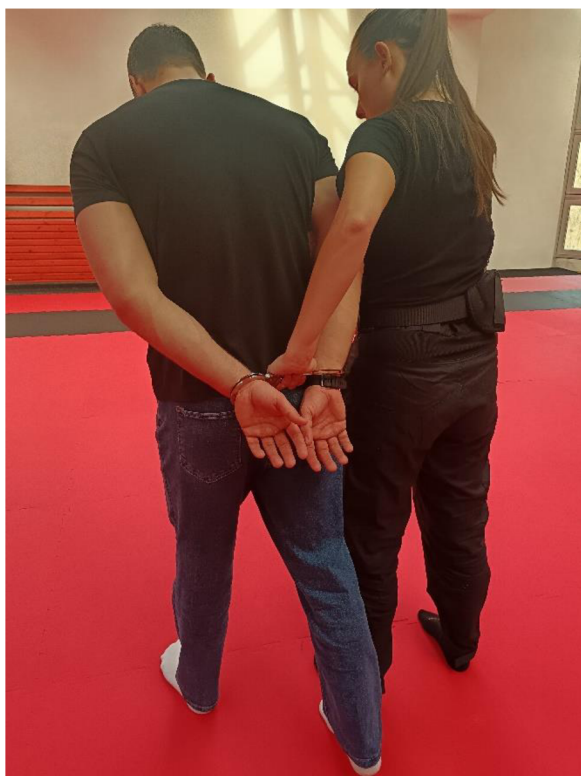

Obrázek č. 14 – Modifikace odváděcího klíče prováděného tlakem na loket umožňující větší stabilitu (zdroj: autorka)

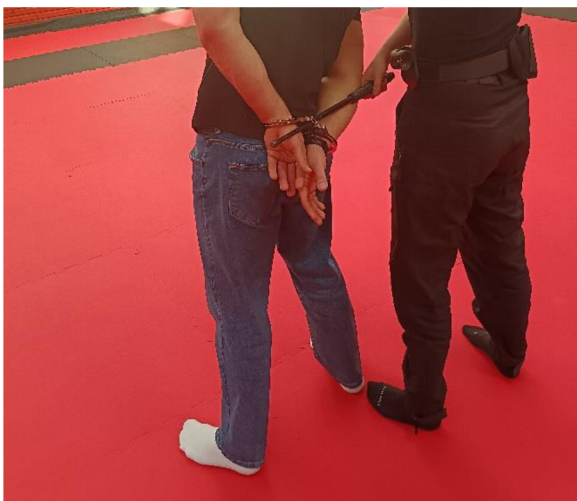
Obrázek č. 15 – Modifikace odváděcího klíče – zobrazení provlečení ruky policisty mezi pouty pachatele (zdroj: autorka)

Druhá technika odvedení je, že policista jednou rukou fixuje řetěz pout a úchopem druhé ruky svírá ruku pachatele. V situaci, kdy by se pachatel snažil o útěk nebo by měl tendenci na policisty útočit, lze ho strhnout na zem. Tato technika spočívá v pouhém zatáhnutí za pouta v úhlu 45° od osy těla pachatele směrem k zemi. Při tomto stržení policista druhou rukou stále fixuje ruce pachatele a pád musí mít celou dobu pod kontrolou, aby nedošlo k nechtěnému úrazu pachatele. Při provádění této odváděcí techniky policista nikdy nejde za pachatelem, v situaci, kdy by pachatel útočil kopy, by to pro něj bylo nebezpečné.

Obrázek č. 16 – Odváděcí klíč s fixací řetězu pout (zdroj: autorka)

Použití teleskopu při odvádění pachatele se užívá v případě existence zvýšeného rizika útěku či odporu pachatele. Odváděcí klíč s použitím teleskopického obušku zajišťuje lepší kontrolu nad pohyby pachatele. Tato technika se provádí tak, že policista obušek protáhne z vrchu pod pouty křížem a špičku teleskopického obušku zapře o ruku pachatele. V případě odporu pouze mírně zatlačí teleskop směrem dolů.

Obrázek č. 17 – Způsob provlečení teleskopického obušku při odvádění (zdroj: autorka)

Při odvádění je nutné mít pod kontrolou pohyby pachatele z důvodu jeho vlastní bezpečnosti, kdy po omezení osobní svobody za zdravotní stav pachatele odpovídají policisté.

8 Taktika snímání pout

Stejně jako při nasazování pout, je i při jejich snímání důležité dodržovat bezpečnostní zásady, aby nedošlo ke zranění policisty či pachatele. Policista během celého úkonu sleduje ruce pachatele. Před rozpoutáním pachatele je důležité navést ho do polohy, která mu ztíží možnost zaútočit na policistu během snímání pout. Při snímání pout policista k pachateli přistupuje tak, že má bok se zbraní odvrácený od pachatele.¹⁰³

8.1 Techniky snímání pout

Uvedené techniky jsou popsány primárně pro snímání pout pachateli, který má ruce spoutané za zády. Metoda snímání pout pachateli s rukama spoutanýma vpředu je při zachování zásad obdobná.

8.1.1 Ve stoje

Policista opět navádí pokyny pachatele do nestabilní pozice, pachatel je v předklonu s rozkročenýma nohama. Policista chytá řetízek pout, první rozpoutává ruku, která je vzdálenější, rozpoutanou ruku pachatel pokládá na záda. Totéž provede u druhé ruky. Pokyn pachateli, aby rozpoutané ruce nechal na zádech, se pokládá z toho důvodu, aby policista mohl ruce stále vizuálně kontrolovat. Po rozpoutání policista odstupuje a pokynem pachatele propouští.

¹⁰³ HRAZDÍRA, Ivo a kol. *Základy metodiky výcviku a taktiky služebních zákroků*. 1. vyd. Praha: PA ČR, 1996. ISBN 80-85981-25-4.

Tato technika snímání pout se uplatňuje u náramkových i textilních pout. Při snímání textilních pout je doporučeno použít speciální řezák na tato pouta, aby nedošlo ke zranění rozpoutávané osoby.

Obrázek č. 18 – Víceúčelový nůž ke snímání textilních pout (zdroj: autorka)

8.1.2 V kleče

Tato pozice snímání pout je nejvhodnější u pachatelů závažné trestné činnosti a u pachatelů zvláště agresivních.¹⁰⁴ Stojící pachatel dostane od policisty pokyn, aby si klekl nejdříve na jedno koleno, poté na druhé a zkřížil nohy. Policista, stejně jako u techniky nasazení pout vkleče, fixuje nohy pachatele lehkým sešlápnutím zkřížených nohou. Další postup snímání pout je totožný s technikou snímání pout ve stoje.

¹⁰⁴ ČERNÝ, Pavel. *Taktická příprava: Metodika použití pout a vybraných donucovacích prostředků*. 2 vyd. [Praha] Ministerstvo vnitra odbor bezpečnostního výzkumu a policejního vzdělávání, 2003.

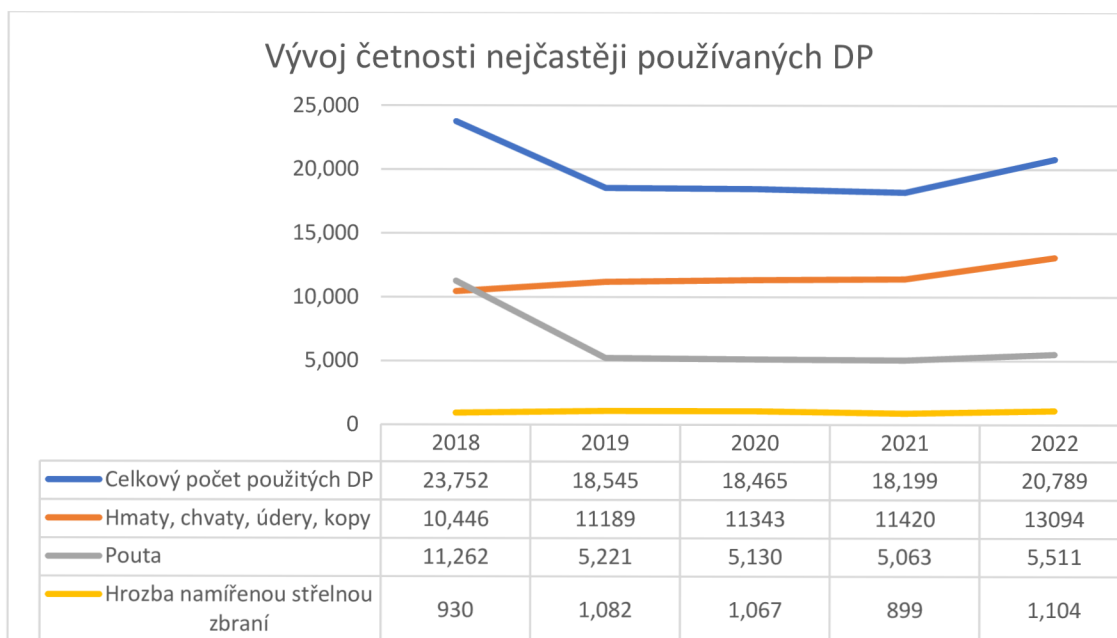
9 Četnost použití donucovacích prostředků

Systém evidence trestního řízení, dále „ETŘ“, slouží k dokumentování trestního, přestupkového a správního řízení u útvarů policie a jejich organizačních článků a zajištění výkonu spisové služby a správy dokumentů souvisejících s plněním úkolů, povinností a výkonem práv stanovených policii právními předpisy a interními akty řízení. Dále slouží k vedení stanovených evidencí a pomůcek. Jednou z těchto evidencí je použití DP.¹⁰⁵

Statistiky, které zpracovává ředitelství služby pořádkové policie pouze u policistů zařazených u služby pořádkové policie, jsou celorepublikové a poskytují data o použití DP v časovém období od roku 2018 do roku 2022. Z těchto statistik vyplývá, že nejčastěji používaným DP jsou v roce 2018 pouta (§52 písm. p) a v následujících letech 2019 – 2022 hmaty, chvaty, údery, kopy (§52 písm. a). Třetím nejčastěji používaným DP je hrozba střelnou zbraní (§52 písm. n).¹⁰⁶

¹⁰⁵ *Ministerstvo vnitra: Základní charakteristika stávající infrastruktury IT PČR* [online]. [cit. 21. 02. 2024]. Dostupné z: https://www.zakazky.mvcr.cz/document_78964/f573f047dd1c1bd7f620f5f23ad804a5-priloha-c-1-zakladni-charakteristika-stavajici-infrastruktury-it-pcr-pdf s.4

¹⁰⁶ *Policie ČR: Zveřejněné informace 2023* [online]. [cit. 21.02.2024]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/pocet-pouzitych-donucovacich-prostredku-za-obdobi-2018-2022.aspx>

Graf č. 19 – Vývoj použití nejčastějších donucovacích prostředků ¹⁰⁷

¹⁰⁷ Policie ČR: *Zveřejněné informace 2023* [online]. [cit. 21.02.2024]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/soubor/pouziti-dp-2018-2022-xlsx.aspx>

Závěr

Autorka na počátku práce vysvětlila klíčové pojmy, se kterými v této práci pracuje. Dále rozebrala zákonná oprávnění, na jejichž základě policisté při použití donucovacích prostředků postupují. Podrobně popsala instituty omezení osobní svobody, zajištění osoby a připoutání, a vyzdvihla podmínky, na jejichž základě lze osoby na osobní svobodě omezit. Na omezení osobní svobody navázala institutem prohlídky osoby, která je nezbytná pro bezpečnost spoutané osoby i samotných policistů. Dále byly uvedeny zásady obecné, stanovené ústavními zákony, zásady stanovené zákonem o policii České republiky, které je povinen policista při úkonech a zákrocích dodržovat, a zásady, které jsou rozebrány v komentářích k tomuto zákonu. Kromě těchto zásad popisuje i další povinnosti, které ukládá zákon o policii policistovi před použitím donucovacích prostředků, při jejich použití a po něm. Těmito povinnostmi jsou zákonná výzva, poučení, poskytnutí první pomoci, sepsání úředního záznamu, vyrozumění nadřízeného. Součástí této kapitoly je příloha se vzorem úředního záznamu.

Během vypracování bakalářské práce byly popsány jednotlivé druhy pout, používané nejen Policií ČR, jejich funkce a výhody a nevýhody jednotlivých druhů. Autorka se zaměřila na pouta, která jsou u policie nejpoužívanější – RALK, Alfaproj a textilní pouta. Z těchto tří druhů považuje za nejspolehlivější typ Alfaproj, jsou kovová, mají aretační pojistku a dají se odemknout z obou stran. I když jsou textilní pouta minimálně stejně spolehlivá, nevýhodou je jejich jednorázovost. V další kapitole bylo popsáno nošení pout, péče o pouta, výcvik v použití DP, rozsah služební přípravy včetně činností, ze kterých jsou policisté proškolení. V předposlední části závěrečné práce autorka popsala jednotlivé techniky, kterými se pouta přikládají a snímají. Za tu nejbezpečnější považuje, při poutání osoby, polohu vleže na zemi, kdy má policista nad osobou největší kontrolu. V této kapitole také vysvětlila pojem asfyxie, která je velkým rizikem pro poutané osoby. V závěru práce bylo provedeno porovnání četnosti použití pout jako donucovacího prostředku s těmi nejčastěji používanými, kterými jsou hmaty, chvaty, údery, kopy a hrozba namířenou střelnou zbraní.

Seznam použité literatury

Monografie

ADAMS, Ronald John, Thomas Mc TERNAN a Mike Charles REMSBERG. *Jak přežít v betonové džungli (street survival): Zkušenosti amerických policistů v boji se zločinem*. 1. vyd. Praha: Armex, 2001. ISBN 80-86244-19-9.

ČERNÝ, Pavel. *Taktická příprava: Metodika použití pout a vybraných donucovacích prostředků*. 2. vyd. [Praha] Ministerstvo vnitra odbor bezpečnostního výzkumu a policejního vzdělávání, 2003.

HIRT, Miroslav a kol. *Soudní lékařství I*. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-5680-6.

HRAZDÍRA, Ivo a kol. *Základy metodiky výcviku a taktiky služebních zákroků*. 1. vyd. Praha: PA ČR, 1996. ISBN 80-85981-25-4.

HRINKO, Martin a kol. *Pořádková činnost policie*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2020. ISBN 978-80-7380-793-1.

MATES, Pavel, SLABÝ Antonín, ŠKODA Jindřich, ŠMERDA Radek, VAVERA František. *Zákon o policii s komentářem*. 3. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2023. ISBN 978-80-7380-917-1.

ŠTEINBACH, Miroslav, ŠLESINGER, René, ZIMMERMANN, Miroslav, BÍLEK, Milan, HLAVÁČOVÁ, Kateřina. *Zákon o Policii České republiky. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019. ISBN 978-80-7598-193-6.

VANGELI, Benedikt. *Zákon o Policii České republiky. Komentář*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014. ISBN 978-80-7400-543-5.

Zákonná úprava a interní akty řízení

METODICKÁ PŘÍRUČKA č. 1/2017 ředitele ředitelství služby pořádkové policie Policejního prezidia České republiky k používání donucovacích prostředků a zbraně příslušníky Policie České republiky. Praha, 2017. Č.j. PPR-15305-1/ČJ-2017-990420.

Zákon č. 2/1993 Sb., *Listina základních práv a svobod*

Zákon č. 273/2008 Sb., *o Policii České republiky*

Závazný pokyn policejního prezidenta č. 4/2009, *o provádění služební přípravy příslušníků Policie České republiky*, ve znění k 19.1.2009, včetně příloh

Příloha č. 2,3,6 k závaznému pokynu policejního prezidenta č. 4/2009

Webové stránky a elektronické zdroje

alfaproj.cz: český výrobce zbraní a pout [online]. [cit. 16.02.2024]. Dostupné z: <https://www.alfaproj.cz/servis/>

armed.cz: army shop [online]. [cit. 16.02.2024]. Dostupné z: <https://www.armed.cz/clanky/vyber-pout/>

euro-security.info: katalog produktů Euro security products [online]. [cit. 14.02.2024]. Dostupné z: <https://www.euro-security.info/cs/textilni-jednorazova-pouta.html>

euro-security.info: katalog produktů Euro security products [online]. [cit. 14.02.2024]. Dostupné z: <https://www.euro-security.info/cs/jednorazovy-poutaci-system-esp.html>

gunshop.cz: obchod se sortimentem zaměřeným na střelbu a sebeobranu [online]. [cit. 24.2.2024]. Dostupné z: <https://gunshop.cz/produkt/pouta-9926-niklopasek-predvadeci/>

zakazky.mvcr.cz: Základní charakteristika stávající infrastruktury IT PČR [online]. [cit. 21. 02. 2024]. Dostupné z: https://www.zakazky.mvcr.cz/document_78964/f573f047dd1c1bd7f620f5f23ad804a5-priloha-c-1-zakladni-charakteristika-stavajici-infrastruktury-it-pcr-pdf

obrana.cz: obchodní portál Euro security products [online]. [cit. 14.02.2024]. Dostupné z: <https://www.obrana.cz/shop/kategorie/pouzdro-na-pouta>

officer.com: law enforcement magazine [online]. [cit. 16.02.2024]. Dostupné z: <https://www.officer.com/command-hq/corrections/handcuffs-restraints/product/10046245/safe-restraints-inc-the-wrap>

officer.com: law enforcement magazine [online]. [cit. 16.02.2024]. Dostupné z: https://www.officer.com/command-hq/corrections/product/10051245/safe-restraints-inc-the-soft-cuff-wrap?__cf_chl_tk=eJvfzIEYM8Ha2rA24Tfe__8EBqOJQ1r3O46nexa3No0-1708950300-0.0-5522

policie.cz: Počet použitých donucovacích prostředků za období 2018 - 2022 [online]. [cit. 21.02.2024]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/soubor/pouziti-dp-2018-2022-xlsx.aspx>

policie.cz: Zveřejněné informace 2023 [online]. [cit. 21.02.2024]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/pocet-pouzitych-donucovacich-prostredku-za-obdobi-2018-2022.aspx>

ŠIMŮNKOVÁ, Monika. *Stanovisko veřejného ochránce práv* [online]. [cit. 25.1.2024]. Č. j.: KVOP-53657/2021. Dostupné z: <https://www.ochrance.cz/uploads-import/ESO/4022-21%20MK%20ZSO.pdf>

top-armyshop.cz: obchod s outdoorovým vybavením [online]. [cit. 12.02.2024].
Dostupné z: <https://www.top-armyshop.cz/magazin/druhy-policejnich-pout>

ZELINKA, Josef. *Služba pořádkové policie* [online]. Policie ČR, útvar policejního vzdělávání a služební přípravy, 2023. [cit. 25.1.2024]. Dostupné z: <https://elearning.policie.cz/>

Seznam zkratk

DP	donucovací prostředky
ETR	evidence trestního řízení
PČR	Policie České republiky
ZoPČR	zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, v posledním znění
ZPPP	závazný pokyn policejního prezidenta
aj.	a jiné
apod.	a podobně
atd.	a tak dále
atp.	a tak podobně
čl.	článek
např.	například
násl.	následující
odst.	odstavec
tj	to je
tzn	to znamená
tzv	takzvaně
zák. č.	zákon číslo

Seznam příloh

Obrázek č. 1 – <i>Kovová pouta Alfaproj s aretační pojistkou</i>	31
Obrázek č. 2 – <i>Cvičná textilní pouta ESP (zdroj: autorka)</i>	32
Obrázek č. 3 – <i>Pouta s poutacím opaskem</i>	33
Obrázek č. 4 – <i>Palcová pouta</i>	34
Obrázek č. 5 – <i>Pevná pouta</i>	34
Obrázek č. 6 – <i>Poutací systém "the WRAP"</i>	35
Obrázek č. 7 – <i>Prevence spojení rukou na hrudníku (zdroj: autorka)</i>	43
Obrázek č. 8 – <i>Přetočení osoby z pozice na zádech do pozice na břicho (zdroj: autorka)</i>	43
Obrázek č. 9 – <i>Poutací poloha ve stoje (zdroj: autorka)</i>	45
Obrázek č. 10 – <i>Poutací poloha ve stoje s oporou (zdroj: autorka)</i>	46
Obrázek č. 11 – <i>Poutací poloha vkleče (zdroj: autorka)</i>	47
Obrázek č. 12 – <i>Prohlídka osoby - pozice kolena při fixaci rukou (zdroj: autorka)</i>	52
Obrázek č. 13 – <i>Odváděcí klíč prováděný tlakem na loket (zdroj: autorka)</i>	53
Obrázek č. 14 – <i>Modifikace odváděcího klíče prováděného tlakem na loket umožňující větší stabilitu (zdroj: autorka)</i>	54
Obrázek č. 15 – <i>Modifikace odváděcího klíče – zobrazení provlečení ruky policisty mezi pouty pachatele (zdroj: autorka)</i>	54
Obrázek č. 16 – <i>Odváděcí klíč s fixací řetězu pout (zdroj: autorka)</i>	55
Obrázek č. 17 – <i>Způsob provlečení teleskopického obušku při odvádění (zdroj: autorka)</i>	56

Obrázek č. 18 – <i>Víceúčelový nůž ke snímání textilních pout (zdroj: autorka)</i>	58
Graf č. 19 – <i>Vývoj použití nejčastějších donucovacích prostředků</i>	60
Obrázek č. 20 – <i>Úřední záznam o použití donucovacích prostředků s.1</i>	68
Obrázek č. 21 – <i>Úřední záznam o použití donucovacích prostředků s.2</i>	69

Přílohy

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
Útvar policejního vzdělávání a služební přípravy
Vzdělávací zařízení Brno
Horní 21, 639 00 Brno

Č. j. KRPX-7106-5/TČ-2XXX-910110

Brno XX. XX. 2XXX
Počet stran: 2

Úřední záznam o použití donucovacího prostředku

Dne XX.XX.2XXX v XX:XX hod. v BRNĚ, ul. Horní, autobusová zastávka „U Divadla“ použil **nstržm. Michal Novák** podle § 51 a § 53 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, donucovací prostředek podle § 52 písm. a), p) zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky,

Název donucovacího prostředku:

hmaty, chvaty, údery a kopy, pouta

proti

Jméno a příjmení: **Ing. Imrich Kuželka**
Datum narození: **07.06.1980**
Místo narození: **Brno, okres Brno-město**
Rozený(á): **Kuželka**
Státní příslušnost: **Česká republika**
Doklad: **200658996**
Trvalý pobyt: **CELNÍ 10 BRNO**
Současný pobyt: **CELNÍ 10 BRNO**

Adresa pro účely doručování: **CELNÍ 10 BRNO**

Okolnosti použití donucovacího prostředku:

Dne XX.XX.2XXX v XX:XX hod. vyslalo IOS JmK P ČR Brno hlídku ve složení nstržm. Karel Bílek (OEČ 315241, člen hlídky) a prap. Michal Novák (OEČ 296541, velitel hlídky), volací znak MOREK 200, na ul. Horní v Brně, na autobusovou zastávku „U Divadla“, kde mělo dojít k napadení osoby ze strany podnapilého muže.

Po příjezdu hlídky na místo v XX:XX hod. se podezřelý, později ztotožněn jako Imrich Kuželka, otočil proti hlídce a začal na ně pokřikovat: „Vy jste tady chyběli, čuráci, vy to tady vyřešíte, švestky, máte bouchačky, tak jste hrdinové!“. Poté jsem vyzval pana Kuželku: „Zanechte svého jednání a prokažte svoji totožnost!“ Kuželka na to řekl: „Běžte do prdele! Nic vám neukážu! Běžte buzerovat slušné lidi někam jinam! Na to se přiblížil ke kolegovi, nstržm. Bílkovi a strčil do něj ukazováčkem pravé ruky. Dále byl nstržm. Bílkem vyzván slovy: „Jménem zákona, zanechte svého protiprávního jednání, nebo proti vám budou použity donucovací prostředky“. Imrich Kuželka odpověděl, že ať mu to teda ukáže a ve svém jednání pokračoval (dále strkal prstem do nstržm. Bílka a snažil se mu shodit pokrývku hlavy).

Obrázek č. 20 – Úřední záznam o použití donucovacích prostředků s.1 ¹⁰⁸

¹⁰⁸ ZELINKA, Josef. *Služba pořádkové policie [online]. Policie ČR, útvar policejního vzdělávání a služební přípravy, 2023. [cit. 22.2.2024], s. 56. Dostupné z: <https://elearning.policie.cz/>*

Na to reagoval nstržm. Bílek tak, že v souladu s § 51 a § 53 uchopil pana Kuželku za pravou ruku, podkopl mu pravou nohu a pomocí páky svedl podezřelého na chodník (§ 52a), čímž došlo k drobné oděrcce na čele pana Kuželky. Nstržm. Bílek mu zaklekl za hlavu, kterou držel oběma rukama na zemi. Já jsem v souladu s § 51 a § 53 držel oběma rukama nohy podezřelého, tak, že paty byly opřeny o stehna podezřelého (§ 52a), protože Imrich Kuželka kladl při zákroku odpor a stále na nás vulgárně slovně útočil. Poté se mi podařilo podezřelému přiložit v souladu s § 51 a § 53 služební pouta (§ 52p). Jelikož byl podezřelý silnější postavy, musel jsem využít i pouta kolegy. Kuželku jsme poté omezili na osobní svobodě zajištěním dle § 26/1f.

Dále jsem u podezřelého provedl prohlídku osoby dle § 35 s negativním výsledkem, Kuželku jsem poučil a ten byl dále eskortován na OOP Brno–střed k provedení dalších úkonů a následně na PZS Brno–Černovice.

Před použitím donucovacího prostředku **bylo** použito výzvy s výstrahou „Jménem zákona, zanechte svého protiprávního jednání, nebo proti vám budou použity donucovací prostředky!“

Použití donucovacího prostředku **bylo** účinné.

Použitím donucovacího prostředku **byly** způsobeny následky. Škoda na majetku **NE**.

Zranění osoby **ANO**.

Jméno, příjmení, datum narození: Ing. Imrich Kuželka, nar. 07.06.1980

Jaké zranění: Drobná oděrka uprostřed čela.

Usmrcení osoby **NE**.

Při zákroku došlo k útoku na policistu **NE**.

Přijatá opatření k odstranění následků: Podezřelý ošetřen hlídkou na místě, lékařské ošetření odmítl.

Případný(i) svědek(ci) použití donucovacích prostředků:

Jan Roubal, nar. 21.03.1985, bytem Brno–sever, Merhautova 35.

O použití donucovacího prostředku byl vyrozuměn npor. Mgr. Petr Kasal dne XX.XX.2XXX v XX:XX hod.

Případné další skutečnosti:

Úřední záznam zpracoval:

nstržm. Michal Novák

Použití donucovacího prostředku bylo vyhodnoceno dne XX.XX.2XXX jako **oprávněné a přiměřené**

Vyhodnocení provedl: npor. Mgr. Petr Kasal

Obrázek č. 21 – Úřední záznam o použití donucovacích prostředků s.2 ¹⁰⁹

¹⁰⁹ tamtéž